© KIRKKO PORISSA

Porin KIRKKO sanomat

Porin seurakuntalehti • numero 10/2003

Valo kuvaa Kristusta

Joulukuusi koristeineen on täynnä kristillistä symboliikkaa. Hedelmin koristetun joulupuun esikuvana lienee ollut paratiisin elämänpuu, onhan jouluaatto Aatamin ja Eevan nimipäivä.

Latvatähti muistuttaa Jeesuksen syntymästä Betlehemiin. Kuusen kynttilät kuvaavat luomisen valoa ja Kristusta elämän valona.

Ennen vanhaan kuuseen oli tapana ripustaa myös pienoislippuja, jotka muistuttivat enkelien sanomasta jouluyönä: ilosanoma Kristuksen syntymästä kuuluu kaikille kansoille.

Joulukuusi löysi tiensä Keski-Euroopasta Suomeen 1800-luvun lopulla, jolloin se yleistyi aluksi säätyläisten, pappiloiden ja talonpoikaiston keskuudessa. 1900-luvulla joulukuusi levisi kaikkiin koteihin.

Joulun kotimaa

Everstiluutnantti Vesa Keskisen vuosi YK-joukoissa Israelissa merkitsi myös erilaista joulua partiotehtävineen. Joululaulujen laulaminen herkisti mieltä ja yhdisti koko komppaniaa.

Keskisen joulumuistoihin kuuluu myös "kuolleen lampaan tapaus". Joulun aikaan mies istui kireässä ilmapiirissä kahdeksan tuntia juomassa teetä ja selvittämässä, oliko suomalainen YK-sotilas syyllistynyt tapahtuneeseen. Lopputuloksena oli joulun sanomaan hyvin sopiva anteeksipyyntö- ja anto.

Sivu 10.

Hiljaisuus syventää

Jouluaaton ja sitä edeltävien kiireiden jälkeen ihmisillä on paremmin aikaa rauhoittua ja hiljentyä. Kirkot ovat perinteisesti olleet hiljaisuuden paikkoja, mutta hiljaisuutta voi lähestyä monesta muustakin näkökulmasta. Päivi Karvinen työskentelee Satakuntaliitossa projektissa, jossa selvitetään melutasoltaan hiljaisia ja äänimaisemaltaan miellyttäviä alueita. Syksyllä hän osallistui hiljaisuuden retriittiin.

Sivu 6.

Joulukirkkoja aatosta tapaniin lähes kellon ympäri, sivu 16

Piispantarkastus Länsi-Porissa

Piispa **Ilkka Kantola** avustajineen toimittaa piispantarkastuksen Länsi-Porin seurakunnassa tammi- helmikuun vaihteessa.

Perjantaina ja lauantaina 30. - 31. tammikuuta ohjelmassa on mm. koulu- ja yritysvierailuja. Lisäksi piispa tapaa seurakunnan ja seurakuntayhtymän työntekijöitä ja luottamushenkilöitä sekä Länsi-Porin seurakunnan kanssa yhteistyössä olevien tahojen edustajia.

Yleinen piispantarkastus on Länsi-Porin kirkossa sunnuntaina 1. päivänä helmikuuta heti klo 10 jumalanpalveluksen päätyttyä. Asessorina Länsi-Porin piispantarkastuksessa on Ulvilan kirkkoherra Kari Mäkinen.

Piispantarkastus on kerran kymmenessä vuodessa.

Kirkon diakoniapäivät Porissa

Porissa järjestetään ensi vuoden lokakuussa Kirkon diakoniapäivät 2004.

Perjantaista sunnuntaihin 1. - 3.10. pidettävä tapahtuma järjestetään joka neljäs vuosi. Porissa pidetään järjestyksessä 10. diakoniapäivät. Päivien teemana on Rytminä vastuu, ilo ja osallisuus.

Diakoniapäiville osallistuu kirkon työntekijöitä, luottamushenkilöitä ja vapaaehtoisia. Teema kiteytyy kolmeen näkökulmaan: "Osallisuutta opettelemassa", "Iloa lähellä ja kaukana" ja "Vastuuta jakamassa".

Päätapahtumapaikkoina ovat Promenadikeskus, seurakuntakeskus ja Keski-Porin kirkko. Kokoontumisia on myös seurakuntien muissa tiloissa ja Porin Diakonialaitoksella.

Investointeihin miljoona euroa

Kirkkovaltuuston hyväksymän talousarvion mukaan Porin ev.lut. seurakuntayhtymän käyttötalouden menot ovat ensi vuonna 10,8 miljoonaa euroa, kasvua menoissa on 5,5 prosenttia.

Budjetti on rakennettu 1,5 veroprosentin mukaan. Verotuloiksi on arvioitu 11,6 miljoonaa euroa.

Investointeihin on budjetoitu noin miljoona euroa. Siitä noin kolmannes käytetään Keski-Porin kirkon urkuhankintaan, joka budjetoidaan usealle vuodelle. Urut valmistuvat vuonna 2007 ja 1, 4 milj. euroa.

Käppärän hautausmaan huoltorakennusta varten on budjetissa 200 000 euroa. Krematorion rakentamista varten on suunnitteluraha 40 000 euroa.

KIRKKO *sanomat*

Julkaisija: Porin ev.lut. seurakuntayhtymä
Päätoimittaja: Kari Erkkola
Toimitussihteeri: Maija-Leena Seppälä
Toimitusneuvosto: Porin seurakuntien tiedotustoimikunta
Osoite: Hallituskatu 9 b, 28100 Pori
Puhelin: 6238 715
Internet-osoite: www.porievl.fi
Ilmoitusmyynti: Kotimaa-Mediat Tuula Vitamo-Lindström, (09) 4155 2309, faksi (09) 4155 2343
Kustantaja: Suomen Kirkko-Mediat Oy PL 137, 00201 Helsinki
Yksityistilaus: 8 euroa vuosikerta
Painatus: Salon Lehtitehdas
Jakelu: PS-Jakelu ja posti (Ahlainen)
Seuraava numero: 28.1.2004

Hartaus

Sanomalla on vientiä

Näin joulun alla on mukavaa olla seurakunnan työntekijä. Kaikki tahot kaipaavat joulun sanomaa, siltä ainakin tuntuu kun katselee kalenteria. On koulujen ja päiväkerhojen joulukirkkoja, kauneimpia joululauluja, konsertteja, jouluhartauksia vanhainkodeissa, työpaikoilla ja eri yhdistyksissä.

On mukava tulla tilaisuuteen, jota odotetaan myönteisesti.

Mutta tällä rumballa on myös kääntöpuolensa. Joulu tulee elettyä niin moneen kertaan. On joulukuuset ja hämyvalot ja monet monet piparikahvit. Mitä sitten kun on oikea joulu? Seurakunnassa yritetään elää adventin aika joulun odotuksessa ja säästää itse joulusanoma jouluun. Mutta silti.

Seurakunnan työ ei ole ainoa työala, jossa joulu tulee jo ennen joulua. Kauppoihin joulutavarat ja -musiikki tulevat jo paljon ennen joulua. Radiossa ja tv:ssä soi joulumusiikki ja vilisevät joulumainokset. Kouluissa harjoitellaan joulunäytelmiä ja -lauluja. Ravintoloissa ja pitokeittiöissä kokataan monet jouluruuat ennen joulua. Myytävä joulutavara on tehty jossain jo hyvissä ajoin ennen joulua.

Joulu on aikamoinen työllistäjä ja rahasampo. Ajatus rahan voimasta ärsyttää, mutta kuitenkin tässä kaikessa on myönteinen ajatus. Tämän kaiken me teemme koska Joulun Herran syntyi, ilman häntä ei joulua olisi. Me maallistunut yhteiskunta olemme kuitenkin niin kristillisiä, että vietämme joulun joka näkyy ja kuuluu. Ja pitkään!

Jouluhyörinäkin kertoo siitä, että joulua ei olisi ilman Joulun Herraa.

Eija Liimatainen
Porin Teljän seurakuntapastori

Ikkunapenkki

Reiska

Muistan kouluajoiltani Reiskan, joka kuljetti ruuanjätteet koululta kunnalliskodin sikalaan maitokärryillä.

Muistan hänet myös eräästä toisesta asiasta: Hänellä oli nimittäin tapana käydä hautausmaalla jouluna, kun siellä oli paljon kynttilöitä. Niiltä haudoilta, joilla oli monta kynttilää, hän omin päin siirsi kynttilöitä haudoille, joilla ei ollut yhtään. Tästä kaikki eivät pitäneet ja jotkut moittivatkin häntä. Mutta Reiska teki niin kuin oikeaksi näki ja jatkoi kynttilöiden tasaamista niin, että valoa riitti kaikille haudoille.

Joulu on vastakohtien aikaa. Ne joilla on paljon, voivat ostaa paljon lisää. Ne joilla on vähän, joutuvat tyytymään vähempään. Joillakin ei ole juuri mitään ja jouluna se vielä korostuu kaiken yltäkylläisyyden keskellä. Myös yksinäisyys ja ikävä korostuvat jouluna, jolloin ihmiset haluavat olla yhdessä läheistensä kanssa.

Joulu on vastakohtien juhla myös siksi, että siihen valmistautuminen on monille vuoden kiireisintä aikaa. Kiirettä, ruuhkia, hälinää, meteliä... Kaikki vain sen vuoksi, että voisi rauhassa hiljentyä. Vaikka kaupallisuus kuuluu joulunaikaan, niin kyllä joulu on edelleen säilyttänyt asemansa nimenomaan kristillisenä juhlana. Kirkot täyttyvät. Hautausmaa on yhtenä valomerenä.

Vastakohtien aikaa oli myös se ensimmäinen joulu, josta Raamatussa kerrotaan. Oli työtä, kiirettä ja epävarmuutta. Paimenet olivat arkisessa työssään, kun he saivat viestin enkeleiltä ja lähtivät kiireesti tarkistamaan oliko se totta. Samana yönä nuori pari etsi epätoivoisesti paikkaa, missä lapsen voisin synnyttää. Löytyi vain eläinten talli. Eikö Jumala olisi voinut syntyä ihmiseksi vähän rauhallisemmissa ja arvokkaimmissa puitteissa? Ehkä ei, koska joulun sanoma on juuri siinä, että Jumala tuli ihmiseksi.

Otamme siis joulun vastaan sellaisena kuin se on: vastakohtien juhlana. Monessa perheessä tämä joulu on ensimmäinen jota ei voi viettää yhdessä niiden läheisten ihmisten kanssa, joiden kanssa sitä on ennen vietetty. Ensimmäinen joulu erossa äidistä, isästä, puolisosta, lapsista. Joku kaipaa rakkaita lähelleen. Joku toinen suunnittelee avioeroa, mutta ei halua muutoksia ennen joulua. Vielä tämä joulu yhdessä. Jokainen haluaa antaa ja saada lämpöä ja rakkautta.

Kuulin muuten myöhemmin Reiskasta, että ihmiset alkoivat tuoda hänelle joulun alla hautakynttilöitä, että hän saisi jakaa niitä niille haudoille, joilta kynttilä puuttui.

Heikki Kruus
Perheneuvoja
heikki.kruus@evl.fi

Hyvä kysymys

Joulun ajan kirkoissa valinnanvaraa

Vastaajana Keski-Porin seurakuntakuntapastori Jyrki Kaukanen.

Mikä on joulun ajan suosituin kirkko?
Aattohartaus kerää ylivoimaisesti eniten väkeä. Sen on jo vuosia sitten ohittanut suosiossa jouluaamun kirkot.

Keski-Porin kirkossa varsinainen aattohartaus on kello 16, mutta lapsiperheille suunnattu, lyhyempi aattohartaus pidetään jo aiemmin päivällä. Hyvän suosion on saanut myös jouluinen musiikkihartaus klo 23 Keski-Porin kirkossa. Primus-kuoro vetää kirkkoon runsaasti erityisesti nuoria.

Miksi joulukirkoissa ei ole ehtoollista?
Mitään teologista estettä ei ole järjestää ehtoollista, mutta perinteisesti jouluaaton ja joulupäivän kirkot ovat olleet sanajumalanpalveluksia käytännön syistä eli suuren väkimäärän takia. Ehtoollinen pitkittäisi joulukirkoja huomattavasti.

Ensimmäinen joulunpyhien ehtoolliskirkko on tapaninpäivänä, joka on luonteeltaan poikkeuksellinen kirkko joulun ajan kirkkojen joukossa. Sinä päivänä liturgisena värinä ei olekaan valkoinen vaan punainen kuvaamassa marttyyrien verta.

Käytetäänkö punaista väriä muulloin kuin tapaninpäivänä?
Punainen on liturgisena värinä myös helluntaina, jolloin se kuvaa Pyhän Hengen vuodattamista.

Miten luonnehdit muita joulun ajan kirkkoja?
Viattomien lasten päivänä pidettävä enkeli kirkkoja painottuu tietenkin lapsiin.

Uudenvuoden aaton hartaudessa klo 22 Keski-Porin kirkossa on ollut yleensä tavallista enemmän nuoria. Uudenvuodenpäivä on yleensä hiljainen kirkkopyhä, mutta ei varmastikaan tänä vuonna Keski-Porissa. Silloin vietetään kirkon käyttöön vihkimisen 140-vuotisjuhlaa. Yhden "normaalipyhän" jälkeen varsinainen joulun aika päättyy loppiaiseen, joka perinteisesti on ollut lähetyspyhä.

Marjaana Perttula

Diakonian joulupuuro syödään Työttömien yhdistyksen pihassa

Jouluhartaus aloittaa työttömien ja vähävaraisten puurojuhlan 18. joulukuuta klo 11 Porin seudun Työttömien pihassa. Työttömien yhdistys järjestää paikalle "puurotykin", seurakuntayhtymän yhteinen diakoniatyö kustantaa ja hoitaa puurotarjoilun. Samassa pihapiirissä, Mikonkatu 21, on myös vuoden viimeinen EU:n elintarvikejakelu.

Diakonian yhteinen Kauneimmat joululaulut -tilaisuus on samana päivänä, 18.12. klo 13.30-14.30 seurakuntakeskuksessa. Sitä edeltää jouluhartaus Mummun Kamarissa klo 13.

Päihde- ja kriminaalityöntekijä **Matti Huopainen** ja tukikeskusohjaaja **Maija Hannonen** asiakkaineen pääsivät riisipuuron makuun jo itsenäisyyspäivän aattona, kun näkövammaisten tilaisuudesta oli jäänyt puuroa. Seurakuntakeskuksen diakonian tiloissa 2. kerroksessa kokoontuu maanantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin klo 9-12 15-20 hengen ryhmä pääosin miehiä. Kaikki eivät ole paikalla yhtä aikaa, vaan väkeä tiputtelee vähitellen.

- Kovilla pakkasilla voi olla jopa 30 henkilöä, huomauttaa Maija Hannonen, joka työskentelee Tuikussa. Tuikku on Tukiasunnot ry:n ja Porin ev.lut. seurakuntayhtymän yhteisen seurakuntatyön keskuksen tukikeskusprojekti. Sen tavoitteena on tarjota päihde- ja kriminaaliongelmaisille vertaistukitoimintaa yksilö- ja ryhmätyönä. Suosituksi on muodostunut tiistaisin kokoontuva naisten ryhmä. Hartautta seuraavassa toimintatuokiossa on vaihtelevasti leivontaa, hemmottelua, kävelyretkiä, keskusteluja ja muuta yhdessä suunniteltua toimintaa.

Päihde- ja kriminaalityöntekijä Matti Huopainen (vasemmalla) istahti Antti Nevalan viereen.

Vaatevarasto kertoo hyväsydämisyydestä

Diakonian vaatevarastosta vastaava Matti Huopainen kertoo, että perinteistä vaatekeräystä ei tänä vuonna joulun alla järjestetä, koska vuoden mittaan vaatteita on kertynyt riittävästi varastoon.

- Porilaiset ovat olleet hyväsydämisiä. Meillä on käynyt paljon ryhmiä, joille olemme puhuneet ja jotka puolestaan ovat kertoneet asiaa eteenpäin. Selkeää puutetta on oikeastaan vain miesten kengistä, Huopainen toteaa.

Vaatevarasto toimii täysin lahjoitusvaroin ja sitä pyöritetään neljän vapaaehtoisen avulla. Varasto on auki perjantaisin klo 10-22 Antinkatu 22:ssa.

Yhteisiä diakoniatyön muotoja seurakuntayhtymässä ovat päihde- ja kriminaalityön lisäksi vammaistyö, kuurojentyö, näkövammaistyö sekä vapaaehtois- ja seniorityö. Yhteisen työn ohella diakoniatyötä tehdään paikallisseurakunnissa, joissa diakoniatyöntekijät pyrkivät entiseen tapaan muistamaan joulun alla asiakkaitaan. Myyjäiset, Kauneimmat joululaulut Đtilaisuudet, kotikäynnit ja pienet muistamiset ovat jo perinteeksi tullutta toimintaa. Myös yhdistykset ja kauppaliikkeet saattavat antaa avustuksia, joita diakoniatyöntekijät kohdentavat avun tarpeessa oleville perheille ja yksinäisille.

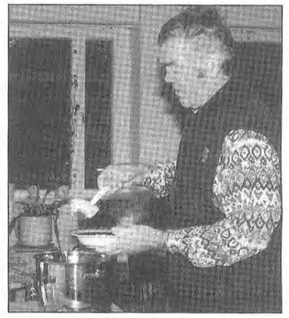

Diakonian aamupuurolle ennätti myös Kauko Nolvi.

Marjaana Perttula

Ahlaisten kirkko kevätkauden kiinni

Ahlaisten kirkko suljetaan maalaustyön vuoksi heti loppiaisen jälkeen ja kirkko on kiinni huhtikuun loppuun saakka. Jumalanpalvelukset pidetään seurakuntakodissa.

Kirkko joudutaan sulkemaan sisäkaton maalaustyön vuoksi. Katon maali lohkeilee kauttaaltaan, vanha maalipinta joudutaan poistamaan kemiallisesti. Maalaustyöstä on neuvoteltu mm. kirkkohallituksen ja museoviraston edustajien kanssa.

Ahlaisten puurakenteinen kirkko on Porin vanhin kirkko. Vuonna 1796 valmistuneen kirkon on rakentanut Salomon Köykkä-Köhlström, jonka käsialaa on myös kirkon saarnatuoli. Kirkko suurennettiin vuonna 1908 ristikirkoksi, johon mahtuu 720 henkilöä. C.L. Engelin piirtämä kallotapuli on vuodelta 1832.

Joulunviettoa A-killassa

A-killan toimintakeskus Pirskatti, Vapaudenkatu 11, päivystää koko joulun ajan. Sieltä saa selväpäistä seuraa, jos pyhät tuntuvat yksinäisiltä ja turhan pitkiltä.

Ovet ovat auki yötä päivää jouluaatosta 24.12. klo 12 tapaninpäivän 26.12. iltaan. Joulu tehdään yhdessä, ruokaa ja ohjelmaa riittää - eikä maksa senttiäkään. Lisätietoja A-killan päivystäjiltä. Ilmoittautumattakin voi mukaan tulla.

Henkilövaihdoksia Teljässä

Terveydenhoitaja **Sirkka-Maija Silfverberg** nousi yhteisen kirkkovaltuuston varsinaiseksi jäseneksi ja yhteyspäällikkö **Bia Kaski** Teljän seurakuntaneuvoston jäseneksi, kun **Heikki Mäki-Pesolalle** myönnettiin ero luottamustehtävistä hänen muutettuaan asumaan Teljän seurakunnan alueelta pois.

Kaski ja Silfverberg aloittavat uusissa tehtävissä heti. Bia Kaski on myös yhteisen kirkkovaltuuston jäsen, ja Sirkka-Maija Silfverberg toimi samassa luottamustehtävässä edellisellä nelivuotiskaudella.

Sirkka-Maija Silfverberg.

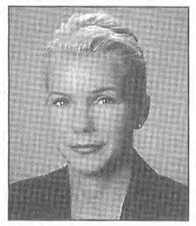

Bia Kaski.

17.12.2003

Kaikelle kansalle – globaali joulu

Kristilliseen uskoon on sen alkulähteiltä asti kuulunut ajatus siitä, että ilosanoma kuuluu kaikille.

Se kuulutettiin julki jo jouluyönä, kun enkelit vakuuttivat joulun ilosanoman kuuluvan koko kansalle. Koko maan piiri eli koko maapallo on Jumalan hyvien lahjojen saaja. Kristinuskon sanomaan sisältyy siis ajatus maailman ymmärtämisestä yhtenä kokonaisuutena, jota Jumala rakastaa.

Voinee sanoa, että kristinusko on vaikuttanut siihen, että maailma ymmärretään yhä enemmän yhdeksi suureksi kokonaisuudeksi. Joskus puhuttiin maailman kylästä ja nykyisin ainakin taloudessa globalisaatiosta.

Kansainvälisyys on yhä enemmän arkea maailman ihmisten elämässä. Ihmiset liikkuvat enemmän, tutut kotimaiset tuotemerkit tehdään kotimaisessa tehtaassa kaukoidässä tai Afrikassa, maailma on television ja internetin välityksellä kodeissa niin Utsjoella kuin Lattomerelläkin. Globalisaation suuret yritykset eivät enää tunne valtioiden rajoja, maailma on yksi suuri markkinaalue.

Kaikki tässä maailman "pienenemisessä" ei ole ollut hyvää, monia asioita ja ihmisiä on jäänyt nopean kehityksen jalkoihin. Kehitys on ollut niin nopeaa, että luonto ja ihminen ovat kovilla. Mutta toisaalta nyt on enemmän kuin koskaan ennen mahdollista jakaa Jumalan hyvyyksiä kaikelle kansalle. Tekninen kehitys on edennyt niin huimaavaa vauhtia, että joulun sanomakin voitaisiin nykyisin julistaa kaikille maailman ihmisille samanaikaisesti. Tämä aika on suuri mahdollisuus meille kristityille ja koko Kristuksen kirkolle.

Joulun lahja tuntuu yhä vain suuremmalta.

Hyvää Vapahtajan syntymäjuhlaa!

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

Tsaarin kuriirit

Harva kristillinen järjestö toimii tsaarin antamin valtuuksin. Suomen Pipliaseura sai Aleksanteri I:ltä aikanaan oikeuden levittää maahamme raamattuja.

Käynnissä on lähes 900 käännösprojektia, kuvailee Anita Ellmen raamatunkäännöstyön tilannetta.

- Mikael Agricolan kirjallisuusperintö on tänä päivänä saavuttanut jokaisen suomalaisen. Satakunnan Pipliaseuran lähetystyö kuitenkin jatkuu ja suuntautuu suomensukuisille kielialueille, kertoo seuran pitkäaikainen sihteeri **Anita Ellmén**.

Yllättävää on kuulla Anita Ellménin kertomana, että Suomi oli raamattulähetyksen kohdemaa aina 1950-luvulle saakka. Seurakuntien verovaroja ei suunnattu yksityiskäyttöön meneviin raamattuihin vaan kirjat hankittiin vapaaehtoistyöllä.

Anitankin kirjahyllyssä on vanha raamattu, missä teksti kertoo Britannian ja ulkomaiden raamattulähetyksen tuesta Suomeen.

Ilmeisesti tällaista kirjaa on myös **Aleksis Kivi** pitänyt kädessään, kun antaa Juhanin kertoa, kuinka Enklannin lahjan tieto painaa paljon repussa. Oikeastaan ei mikään ihme, kun ajattelee maamme sotien jälkeistä jälleenrakennusta.

Kovaa valuuttaa

Kustaa Vilkuna on tallentanut kuvauksen piikkiöläisisännästä, joka maksoi raamatustaan vasikan, säkin viljaa ja plootuja emännän ihmetellessä, mihin niin paljon rahaa tarvitaan.

Pipliaseura alkoi tuottaa raamattuja sellaisella hinnalla, minkä aivan tavallinen ihminen pystyy maksamaan saadakseen raamatun omalla äidinkielellään. Kun paikallisseurakunnat ottivat vastuunsa käytössä tarvittavista vihki- ja muista raamatuista, voi Pipliaseura tehdä 1960-luvulla sääntömuutoksen ja suuntautua myös rajojemme ulkopuolelle. Hengellinen tehtävä on säilynyt, mutta toteutus suuntautuu toisin.

- Perusajatus noudattaa uskonpuhdistusta, minkä mukaan jokaisella rotuun ja ihonväriin katsomatta on oikeus omalla äidinkielellään lukea Jumalan Sanaa. Paikallisseurakunnat keräävät nykyisin kolehteja seuralle, kertoo Anita Ellmén

Aitoa lähetystyötä

Anita Ellménin selaillessa erikielisiä käännöksiä hän kertoo siitä globaalisesta, maailmanlaajuisesta tehtävästä, mikä odottaa täyttymystään vielä vuosikymmeniä. Raamatun käännökset kattavat vasta noin seitsemän prosenttia maailman kielistä, vaikka samanaikaisesti 900 projektia on käynnissä. Puolet näistä tehtävistä on ensikäännöksiä. Viime vuonna oma kielivähemmistömme sai kaksi uutta eri saamenkielistä käännöstä.

Mielenkiintoiseksi tämän lähetysharrastuksen Anitan mielestä tekee se, että järjestöllä ei ole omia lähettejä, vaan jokainen voi tukea itselleen rakasta käännöstyötä ja samalla oppia tuntemaan kohdekielen taitajia ja kääntäjiä vuorovaikutuksessa, missä luodaan jopa uusia ilmaisuja.

Oman mielenkiintonsa työhön luovat entisen Neuvostoliiton alueet, joilla puhutaan suomensukuisia kieliä. Olemme mukana siinä käännöstyössä, missä 12 uutta käännöstä ilmestyy aivan lähialueillamme ja lähitulevaisuudessa.

Anita muistelee aikaa, jolloin Kiinassa raamattu oli täysin kielletty kirja ja nyt hän puolestaan saa iloita suuresta ihmeestä, miten kristillisyys siellä kaikesta huolimatta kasvoi ja kasvatti raamattunälän.

Lähetystyössä voi nähdä, kuinka ihminen sulkee, mutta Jumala avaa. Vasta 30 miljoonaa raamattua on valmiina ja voimme vain arvailla sitä paperimäärää, mitä saamme yhdessä hankkia.

Mitä kauemmin Anita Ellménin kanssa jutustelee, sitä yksityiskohtaisempia tietoja eri maiden projekteista alkaa avautua eikä ihme, sillä yli 20 vuotta saman harrastuksen parissa vie mukanaan. Mitä syntyikään kerran Walesin nummilla nuoren tytön unelmasta saada oma raamattu!

Teksti ja kuva
Hannu Salonoja

... | MUSIIKKI | ILMIÖT | TAPAHTUMAT | USKO | ...

Anna nuorelle joululahja,
josta on iloa koko vuodeksi.

Kristillinen musiikki- ja nuorisokulttuurilehti uudistuu.
Maamme gospelin pää-äänenkannattaja laajenee käsittelemään kaikkea kristillistä nuorisokulttuuria. Musiikkipainotteinen lehti ottaa kantaa siihen, miltä kirkko nuoren näkökulmasta kuulostaa ja näyttää.

NYT ERIKOIS-TARJOUKSENA LEHTI KOTIIN
25€ / vuosi (6 numeroa)
Normaalihinta 29e/vuosi. Tarjous on voimassa 31.12.2003 saakka.

NOPEAN TILAAJAAN ETU!
Lisäksi **500 ensimmäiselle** tilauksen jättäneelle annamme lahjaksi ainutlaatuisen **Single-CD**:n, joka sisältää 4 kappaletta **Exit**-yhtyeen uudelta "Hymni-Unplugged"-levyltä (arvo 5e). Levy lähetetään lehden maksajan osoitteeseen.

Voit tilata lehden lahjaksi normaalihintaisella tekstiviestillä.

LEHTI MM TILAUS VUOSI
TILAAJAN NIMI OSOITE
SAAJAN NIMI OSOITE
numeroon: 17221
Esimerkki: LEHTI MM TILAUS VUOSI TAUNO TILAAJA TILAUSKATU 4 00100 HELSINKI LASSI LAHJOTTU LAHJATIE 10 00100 HELSINKI

Lue lisää osoitteesta: WWW.MUSICMISSION.NET

Tilaan MUSIC & MISSION -lehden tarjoushintaan 25e / vuosi.

TILAAJA / MAKSAJA:
Nimi
Lähiosoite
Puhelinnumero
LAHJATILAUKSEN SAAJA:
Nimi
Lähiosoite
Puhelinnumero

Music & Mission maksaa postimaksun

Music & Mission
Vastauslähetys
Tunnus 5001582
00003 HELSINKI

Osoitetietoja voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoituksiin.
En halua, että tietojani käytetään markkinointiin.
Ulkomaisiin tilauksiin lisäpostimaksu. Tarjous voimassa 31.12.2003 saakka.

Palveleva kristillinen kauppa
kirjoja • cd:itä • videoita • jne.
Dei KAUPPA (020 133 433
www.deikauppa.fi

Vuoden 2004 ensimmäinen Porin Kirkkosanomat ilmestyy 28.1.
★ ★ ★
Aineistot ja paikkavaraukset 14.1. mennessä.
Ilmoitusmyynti
Tuula Vitamo-Lindström
(09) 4155 2309

Matka jouluun
Martti Luther
JALOKIVIKOKOELMA
Kokoelma Lutherin tekstejä vuoden joka päiväksi. Toimittanut Teemu Haataja. Iso teksti. 15,00 €
Aimo Kymäläinen
KIVET KERTOVAT, PUUT PUHUVAT
Viipurin nähtävyyksiin, menneisyyteen ja nykyisiin tunnelmiin pohjautuva lämminhenkinen hartauskirja. Runsas kuvitus. 24,00 €
Jean Watson
VUOSI KANSSASI
Mietteitä ja oivalluksia, jotka tekevät jokaisesta päivästä erityisen. Upea ulkoasu. 13,00 €
Leena Lane
MUKSURAAMATTU
Raamatun tutut kertomukset. Raikkaasti kuvitettu kirja perheen pienimmille. 14,50 €
Ilmari Vesterinen
KIRSIKANKUKKIEN VUODET
Siiri ja Tadao Watanaben elämiä 1905-1950
Kirjeenvaihtoon perustuva teos kertoo japanilais-suomalaisen rakkaustarinan 1900-luvun alusta. Kiehtovaa kulttuurihistoriaa. 33,00 €
Susie Poole
MATKA JOULUUN
Kirja kuljettaa meidät Jeesuksen syntymän tapahtumapaikoille ja kauemmaksikin. 16,50 €
SLEY-KIRJAT
www.sley-kirjat.fi 25 • vuotta • 1130 kirjakaupoista

Hattu-Tyyli
ISOLINNANKATU 26, 28100 PORI
PUH. (02) 6335 675

• HAUTAKIVET
• LUONNONKIVET
• ASENNUKSET
• MUUT KIVIALAN TYÖT
KIVIPORI
Pertti Nummi
Lyttyläntie 589
649 3888,
0400-869 304

Täydellistä hautausalan palvelua.
Kuljetukset kaikkialle.
Muistotilaisuudet, sidontatyöt.
Puh. (02) 635 1160
as. (02) 635 3583
Vesa Viitala 050-569 3653
Hautaustoimisto ANJA VIITALA OY
Uusikoivistontie 40, PORI

DIAKONIALAITOKSEN HAUTAUSTOIMISTOT
PÄIVYSTYS-PUHELIN 044 705 2272
Porissa, Eteläpuisto 19, puh. 632 7011
Kullaa puh. 559 1240
Luvia puh. 558 1364
Ulvila puh. 538 7194
Merikarvia puh. 551 0005
www.pdl.fi
• KAIKKEA HAUTAUSALALTA •

Hyvinvointia voi jakaa

Arktinen arki, pelkistetyn tyhjä lumen valon odotus on suunnaton kontrasti lämpöiseen ja värejä hehkuvaan Kambodzhaan. Kaiken erilaisuuden pohjalla on kuitenkin yhteinen tekijä, ihminen.

Ihmisiä yhdistää ihmisyys. Kambodzhalainen köyhä äiti toivoo lapselleen hyvää elämää, ihan niin kuin kuka tahansa meistä täällä Suomessa.

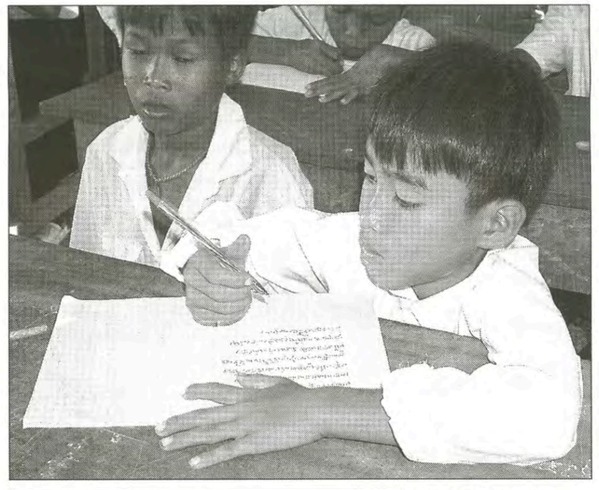

Osallistuin Kirkon Ulkomaanavun (KUA) yhteyshenkilöiden opintomatkalle 6. -20. lokakuuta. Kambodzhaan. Tutustuimme Luterilaisen maailmanliiton (LML) työhön kolmella alueella, pääkaupungissa Phnom Penhissä, Kompong Speussa ja Battambangissa.

Kirkon Ulkomaanapu tukee LML:n maaseudun kehittämisohjelmia ja miinaraivaustyötä Battambangissa.

Toul Tilin kylä Battambangissa on toiminut pitkään sota-alueena, sen viimeisimmät osat vapautuivat vasta 1998.

Kylän kehitystyötä organisoi LML:n kouluttama kylätyöntekijä, jolla tukenaan oli vapaaehtoisia kyläläisiä. Työhön paneuduttiin hämmästyttävällä innolla ja sitoutumisella.

Näimme ruohonjuuritason työn haasteet ja mahdollisuudet, osittain myös jo vaikutuksia. Kylässä oli jo muutamia kaivoja, ala-aste oli täynnä lapsia, vaaleilla valitulla kyläkomitealla oli tulevaisuuden suunnitelmia.

Hyvä elämä on mahdollinen

Surullisinta oli käydä perheessä, jonka kaikki kuusi lasta olivat aliravittuja. Äiti teki työtä metsässä ja pelloilla lähes yötä päivää. Isän käsi oli sodan aikana vaurioitunut miinaonnettomuudessa.

Rva Veng Vath yhdessä lastensa kanssa läheisellä kaivolla.

Toul Til-kylän alaasteen oppitunti.

Äiti kertoi häpeillen, ettei hänellä ole aina tarjota lapsilleen edes riisiä ja suolaa. Olisin niin toivonut näkeväni pienen pojan kasvoissa edes huolettoman hymynhäiveen. Mutta ei. Nälkäisenä hän jäi katsomaan kotinsa varjosta.

Ei pienen ihmisen kuuluisi raahustaa päiväkaudet sisarustensa perässä riisipelloilla kaloja ja rapuja pyydystämässä. Tärkeältä työnteoltaan isommat lapset eivät edes ehtineet kouluun.

Kylätyöntekijä kertoi, että perhe on juuri otettu projektiin mukaan. Perhe saa LML:lta lainaa, jonka turvin he aikovat ostaa kanoja ja ruopata lähellä olevan montun kalankasvatukseen sopivaksi. Lasten koulunkäyntiä tuetaan ja äitikin lähtee lukuopetukseen.

Yhdellätoista USA:n dollarilla kaikki tämä! Tapasimme myös perheitä, joissa kehitystyö oli jo pidemmällä. Eräällä perheellä oli kanala ja hedelmäpuuviljelmä, lapset kävivät koulua ja tulevaisuuttakin suunniteltiin. Toisessa perheessä oli aloitettu vihannesten viljely, sen lisäksi äiti valmisti riisikakkuja myyntiin.

Se antoi toivoa siitä, että lapset saavat ruokansa ajallaan, voivat käydä koulua ja vanhemmat pystyvät huolehtimaan perheensä tulevaisuudesta. Paremmasta huomisesta jo puhuttiin.

Apu menee perille

Matka opetti minua arvostamaan LML:n työtä. Vakuutuin siitä, että KUA:n työ ei ole turhaa. Apu menee perille pienintäkin ja osattomintakin ihmistä kunnioittaen.

Erilaisuuden hyväksyminen on avain hyvään elämään Kambodzhassakin, missä kylänkehitysohjelmien lähtökohtana on tehdä yhteistyötä kaikkien ihmisten kanssa. Tutustuminen ja avoimuus vähentävät ihmisten välisiä jännitteitä, niin arkisissa ihmissuhteissa kuin eri kansalaisuuksien, ideologioiden ja poliittisten suuntausten välillä.

Erilaisuuden hyväksyminen vähentää eriarvoisuutta ja epäoikeudenmukaisuutta, jotka vähitellen johtavat konflikteihin, köyhyyteen ja toivottomuuteen.

Matkalla innostuin Yhteisvastuukeräyksen mahdollisuuksista. Se on meidän mahdollisuutemme jakaa.

Johanna Keltto

Päivi Karvisen projektina on Satakunnan

MELUTON MAISEMA

Kirkot ovat perinteisesti olleet hiljentymisen paikkoja, mutta hiljaisuutta voi lähestyä monesta muustakin näkökulmasta.

Päivi Karvisen joulu kummipojan ja tämän kolmen sisaruksen perheessä takaa sen, että joulu täyttyy lasten äänistä - tässä tapauksessa positiivisesta "melusta"

Päivi Karvinen toimii koordinaattorina Satakuntaliiton projektissa, jossa kartoitetaan melutasoltaan hiljaisia alueita.

- Hiljaisuuden ja miellyttävien äänimaisemien alueita löytyy Satakunnasta aika paljon, kertoo Karvinen.

Tammikuun lopussa päättyvä projekti on valtakunnallinen pilotti, jota rahoittavat ympäristöministeriö sekä liikenne- ja viestintäministeriö. Tuloksia tullaan hyödyntämään niin Satakunnan oman maakuntakaavan laatimisessa kuin muidenkin maakuntaliittojen toimissa.

- Uskon, että Satakunta on askeleen edellä muita hyödyntämässä hiljaisuutta myös omassa imagossaan ja maakunnan matkailumarkkinoinnissa. Varsinkin meluntäyteiseltä pääkaupunkiseudulta voisi tulevaisuudessa olla jopa muuttohalukkuutta Satakuntaan juuri luonnonrauhan takia, Karvinen aprikoi.

Hän muistuttaa, että kyseessä ei ole tieteellinen tutkimus, vaan selvitys, jolla pyritään kartoittamaan Satakunnan hiljaiset alueet ja kehittämään kartoittamisen menetelmiä. Yhtenä metodina on ollut poissulkemisen menetelmä. Esimerkiksi valtateiden ympärille on piirretty neljän kilometrin puskurivyöhykkeet, lento- ja vesiliikenne- sekä rautatien halkomille alueille kolmen kilometrin vyöhyke. Isommille yhdysteille on katsottu riittävän kahden 2 kilometrin puskuri.

- Tyynellä ilmalla liikenteen melu saattaa kantautua puskureita pidemmällekin, sillä Satakunnassa ei juuri ole mäkistä maastoa vaimentamassa ääniä, Karvinen huomauttaa.

Meluksi lasketaan nimenomaan ihmisten ja koneiden tuottama ääni, ei luonnon omia ääniä.

Joutsijärven alue ykkönen

Karttatarkastelun, maastohavaintojen ja asiantuntijalausuntojen lisäksi hiljaisia paikkoja on kyselty maakunnan asukkailta.

Ykköseksi asukaskyselyssä nousi Joutsijärven alue, jossa sijaitsee suosittu retkeilyreitistö. Myös seurakuntayhtymän kurssiskeskus Silokallio sattuu sijaitsemaan tällä hiljaisuuden vyöhykkeellä. Joutsijärven hiljaisuutta tukee esimerkiksi se, että moottorirajoneuvoilla ajo järvellä on kielletty.

- Osa ihmisistä haluaa viettää vapaa-aikaansa ajamalla vesiskootterilla, mönkijällä ja moottorikelkalla, mutta yhä useampi haluaa hiljaisuutta kiireen, stressin ja melun vastapainoksi, toteaa Päivi Karvinen.

- Toisaalta voi olla niinkin, että hiljaisuus tuntuu jostakusta lähes sietämättömältä, ja siksi sitä pitää oikein opetella kuuntelemaan, hän jatkaa.

Vuoden takaisesta hiljaisuusseminaarista Rovaniemellä Karvisen mieleen on painunut erityisesti kuvaamataidon professori Timo Jokelan puheenvuoro, jossa tämä muistutti hiljaisuuden kulttuurisidonnaisuudesta. Jos Lontoosta suihkarilla Rovaniemelle kiidätetty ihminen viedään oikopäätä erämaametsään laavun äärelle, hiljaisuus voi tuntua pikemmin tuskalliselta kuin miellyttävältä. Jokela puhui "hiljaisuuden koodista", jonka avaamiseen olisi hyvä antaa opastusta varsinkin ulkomaalaisille.

Ulkoinen hiljaisuus tukee sisäistä

Melutasoltaan hiljaisten alueiden pilottiselvityksessä työskentelee Karvisen lisäksi ympäristösuunnittelija **Anne Savola**, joka on koko idean kehittelijä ja taustavaikuttaja Satakuntaliitossa.

Satakunnan Luonnonsuojelupiiri on puolestaan aikoinaan patistanut Satakuntaliittoa liikkeelle asiassa. Koska selvityksen taustalla on maakuntakaavoitus, katsotaan hiljaisuutta ensisijaisesti maankäytön ja yhdyskuntasuunnittelun näkökulmasta. Karvinen vakuuttaa, että luonnon rauhasta ei ole tarkoitus tehdä kenellekään uhkaa.

- Hiljaisuudesta ei olla hakemassa uutta suojeluperustetta eikä maanomistajien oikeuksia ole tarkoitus rajoittaa. Hiljaisuus on ennemminkin mahdollisuus, jota kannattaa hyödyntää. Se on alueelle lisäarvo, Karvinen sanoo.

Selvityksen alueelliseen työryhmään on kerätty taustoiltaan hyvin monipuolinen joukko.

Raumalaisen pastori **Sirkka Palo-Virtasen** ja porilaisen **Hannes Tiiran** mukanaolo työryhmässä muistuttaa myös hiljaisuuden hengellisestä ulottuvuudesta.

- Sisäisen rauhan ja tasapainon saavuttamista auttaa, jos ulkoiset puitteet ovat levolliset ja rauhalliset. Ja rippikoulut ovat oivallinen paikka keskustella nuorten kanssa hiljaisuuden merkityksestä, Karvinen toteaa.

Marjaana Perttula

Retriitti merellä

- Yksineläjällä voi olla yhtä lailla tarvetta hengähdyshetkeen kuin perheellisellä. Ainakin itselleni pysähtyminen oman sielunmaiseman jäsentämiseksi on ollut tarpeen, Päivi Karvinen toteaa.

Hän vietti lokakuussa kolmannen retriittinsä Rauman Kylmäpihlajan majakkasaarella. Retriitin veti Pyhäjärven kirkkoherra, Hiljaisuuden Ystävistä tuttu **Tapani Erämaja**. Kahdessa aiemmassa retriitissä Joensuussa ja Morbackassa vetäjänä on ollut **Anna-Maija Raittila**. Karvisen kokemukset kaikista retriiteistä ovat olleet hyviä ja kuhunkin elämäntilanteeseen sopivia.

Rauman Kylmäpihlajan karu ulkosaari majakkoineen oli kuitenkin luonnonrauhaltaan kaikkein vaikuttavin.

- Myrskytuulen tuiverrus, pauhaava meri ja majakan valoviikset pimeässä loivat käsittämättömän hienon tunteen, Karvinen toteaa.

Ikimuistoiseksi muodostui myös paluumatka Rauman sukellusseuran troolarilla. Lähtöä jouduttiin kovan myrskyn takia siirtämään parilla tunnilla, kun tuuli puhalteli yli 20 metriä sekunnissa. Kun tuuli hiukkasen tyynnyi, retriittiläiset pukivat päälleen pelastusliivit ja heidät komennettiin pysymään laivamatkan ajan ruumassa. Naamat kalpeina retriittiläiset veisasivat virsiä, ja mukaan otetuille muovipusseilleKin löytyi myrskyn kourissa käyttöä.

- Rantaan päästyämme totesimme retriitin vetäjälle, että rukouselämämme syveni huomattavasti varsinkin retriitin viimeisellä osuudella, Päivi Karvinen naurahtaa.

Marjaana Perttula

Tietoa retriiteistä Hiljaisuuden Ystävien kotisivulta www.kirkkopalvelut.fi/hiljaisuudenviljely/

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta 2004

Hattu-Tyyli
Isolinnankatu 26, 28100 Pori
Puh. (02) 633 5675

Porin Puistoapteekki
Eteläpuisto 10, puh. (02) 633 3304
Citysivuapteekki
Satakunnank. 23 B, puh. (02) 633 2323

Rakennus Vuorenpää Oy
Otavankatu 5, 28100 Pori
Puh. (02) 631 0550

Salon Lehtitehdas
Örninkatu 14, Salo
Puh. (02) 77 021, fax (02) 770 2200
www.lehtitehdas.com

Satakunnan Liikenne Oy
www.satakunnanliikenne.fi

Tekmanni Oy
www.tekmanni.fi

Yllä mainitut liikkeet kiittävät asiakkaitaan.

Paulan Pidot
Katamme jouluherkkuja kaikkina joulun ajan juhlapyhinä.
Hoidamme perhejuhlat asiakkaan sekä meidän tiloissamme.
Puh. 02-6383 761 • 0500-898 772
• Pitopalvelu • Juhlapalvelu •

Kiitämme kaikkia asiakkaitamme sekä yhteistyökumppaneitamme kuluneesta vuodesta ja toivotamme hyvää Joulun aikaa sekä menestystä vuodelle 2004!
Auto-Kalliomaa Oy
www.auto-kalliomaa.fi

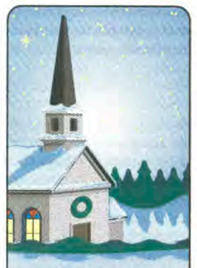

KOTIMAA MEDIAT
Ilmoitusmarkkinointi
Tuula Vitamo-Lindström

Joulun parhaat lahjat

Enkelit
Kimaltelevat mekot
Hinta 5,40 € / kpl

KIRJA-KOTIMAA
Annankatu 29, Helsinki
Puh. (09) 694 7611
www.kikoshop.com
palvelemme
arkisin 10-19 la 10-14
joulunaikaan
palvelemme la 10-16

Joululahja lähetystyölle -keräyksen
tuotto menee Etiopian Mekane Yesus -kirkon diakonia- ja perhetyöhön sekä työntekijäkoulutukseen. Perhetyön kursseilla murretaan ennakkoluuloja. Sen ansiosta myös naisten ja tyttöjen arvostus on lisääntymässä.
Tukemalla perhe- ja diakoniatyötä tuet lasta
SAMPO 800014-161130
NORDEA 101630-77440
OKO 578007-141240
Muista merkitä viesti JLL 03
Kiitos lahjastasi!
www.mission.fi

Huoneistokeskus
www.huoneistokeskus.fi

LÄHI VAKUUTUS

Porin Kristillinen kirja- lahja- ja kahvitupa
Monipuolinen valikoima kirjoja aikuisille sekä lapsille.
• Raamatut • CD:t ja videot • Paljon kivoja lahjaideoita
Antinkatu 12, puh. (02) 6331 442, 0400 592 113
Kaupan yhteydessä on pieni kahvio
Avoinna ma-pe 10-17.00, la 10-14.00
Tervetuloa

Jouluiloa!

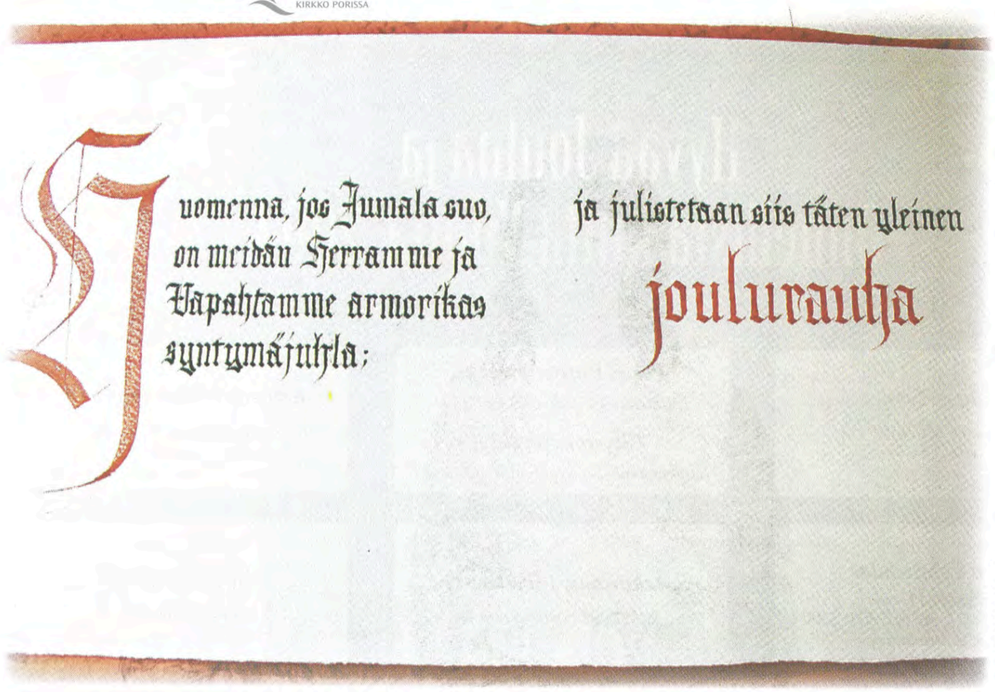

Tekstien lukeminen, omat mietteet ja rukous ovat kalligrafian tekijän luomisprosessin perustana.

Elävä sana

Kalligrafia on vanha itämainen taidesuunta, oikeastaan kirjoitustyyli, jonka ensisijainen tehtävä on synnyttää katsojassa sellainen vaikutelma, jota jo lukiessaan joutuu miettimään ja tulkitsemaan.

- Tässä taidelajissa yksittäinen kirjainkin tai vain sen osa alkaa sykkiä ihmismielessä. Vanha roomalainen sanonta: taide pitkä, elämä lyhyt, pätee, kertoo kalligrafian taitaja **Ulla Lampinen**.

Tänäkin vuonna yksilölliset joulukortit ja perinteinen joulurauhan julistusteksti ovat syksyn aikana aivan erityisellä tavalla valmistaneet niin Ullaa kuin taidepiiriläisiäkin jouluun.

Perinteinen menetelmä

Kalligrafian voi tehdä hyvälaatuiselle akvarellipaperille, mutta silloin, kun taidelajiin liittyy aivan pikkutarkka miniatyyrikuva, on pohjana perinteinen nahka. Pergamentti, vasikannahka, on korvattu kemijärveläisellä poronnahalla.

Jo nahkaa valittaessa voi sen väristä löytää sellaisia piirteitä, joita voi liittää omaan sommitteluun. Nahka hiotaan sileäksi kirjoituspinnaksi, kostutetaan. Tämä ulkopinnaltaan kumimainen kalvo jää irrallisena paperilla päällysten levyn päälle vain takaa kiinnitettynä. Se toimii samalla tavoin kuin taulun kangaspinta. Joku saattaa käyttää myös vellumia, syntymättömän eläimen nahkaa.

Periaatteessa aivan samanlainen menetelmä kuin mitä on käytetty keskiaikaisissa kirjoissa, kertoo Ulla Lampinen.

Hiomakiveä apuna käyttäen hangataan hieman tankomustetta ja lisätään pari tippaa vettä, niin yksittäisten kirjainten piirtäminen voi alkaa.

Tekstien lukeminen, omat mietteet ja rukous ovat kalligrafian tekijän luomisprosessin perustana.

Elävää tekstiä

Graafikolla ei koskaan saa olla kiire, sillä tunne välittyy tekstiin ja on katsojan aistittavissa. Lopputulos on aina tekijänsä näköinen. Toisaalta taiteilijan sieluntila, suru ja ilo antavat aivan omanlaisensa mausteet.

Lähtökohtaa voi verrata ikonimaalarin lähestymistapaan. Tekstien lukeminen, omat mietteet ja maalarin harras rukous, ovat luomisprosessin perusteita.

Tommy Tabermanin runosäkeiden valintaan kului puoli vuotta. Aiheeseen keskittyminen ja syventyminen luovat teeman, mitä tekstin taitaja sitten haluaa välittää katsojalle.

Teemaa on seurattava ja yksityiskohtia ratkottava niin kauan kunnes syntynyt kuva tyydyttää itseä. Oheistuotteena on paljon makkeleita, mutta onneksi kotona tarvitaan aina uunin sytykkeitä, toteaa tunnettu "ääni" kierrätysradiosta, aviomies Jari. Yhden nimen kirjoittamiseen saattaa kulua koko ilta, jotta toivottu vaikutelma alkaisi elää.

Joulun tunnelmaa

Harrastuspiirin löytö ja samalla kysytty joulutuote on perinteinen, vanhahtavalla kielellä kirjoitettu joulurauhanjulistus.

Isoa tekstirullaa avatessa tuntuu kuin keskiaika nousisi jostain kaukaa lukijan tajuntaan. Tekstiä tavaillessa ei oikein malta edetä, sillä jokainen sana maistuu ja heijastuu joulun sävyissä. Joulun värit: vihreä, punainen ja valkoinen ovat tasapainossa. Sanoja tavaillessa aistii tekstistä syntyvän ilon, aidon joulukokemuksen.

Ullan lempikirjaimet ovat roomalaiset suuraakkoset ns tikkukirjaimet, joissa on yksinkertaiset kauniit muodot, mutta joissa on puolensataa muunnelmaa.

Ulla esittelee tuotantonsa kätköistä muutamia joulukortteja, malleja, joissa tikkukirjaimet, hento kohokuviointi ja lämmin metallin väri valkoisella taustalla viestittävät joulun sanomaa yksinkertaisena ja samalla niin koskettavana.

Sävyjä on vähän ja kuitenkin samalla riittävästi. Hetkessä syntynyt ei koskaan ole täydellinen, mutta tyydyttävä, on taiteilijan lähtökohtana miettiä uusia piirteitä.

Pitkä tie

Kertoessaan omasta tiestään kalligrafian taitajaksi on Ulla Lampisella takanaan jo vuosia ja monta eri kurssia Kankaanpään taidekoulun opiskelijana eikä kattoa tai päätepistettä ole vielä näkyvissä.

Tämä on valitettavasti vain kovin harvan ihmisen taidelaji, hän toteaa.

Toisaalta ei mikään ihme, kun varovasti pidän kädessäni miniatyyrimaalausta kuin kultakimpaletta.

Kaikessa on ensin opittava perusteet, kirjainten muodot, jotka ovat kuin runko, jonka päälle voi sitten rakentaa lisää. Oppisuuntaukset ovat maakohtaisia. Asiantuntija voi erottaa amerikkalaisen, saksalaisen tai englantilaisen tyylisuunnan. Voipa Englannissa suorittaa jopa kalligrafian maisterin arvon.

Kaunis käsityö haastaa mukaansa, kukaan ei voi olla heti mestari tekemään hienoa työtä. Jokainen työ on kuin pitkä, rentouttava matka, jonka yksityiskohdat avautuvat vasta, kun voi katsoa tekemäänsä.

Hannu Salonoja

Joulun tärkein koriste

Mieti, mikä on sinulle joulun rakkain koriste? Hauskin tai ikimuistoinen asia?

Helena Metsälä, Juhani Tamminen, Tuomas Aivelo, Matti Ojanperä ja Viveka Lanne pysähtyivät hetkeksi miettimään oman joulunsa tärkeää esinettä tai muistoa.

Tähti tärkein joulukuusessa

Vs. henkilöstöjohtaja **Helena Metsälän** tärkein joulukoriste on kuusen tähti.

- En osaisi kuvitella joulukuusta ilman tähteä. Tähteen liittyy myös joulun kristillinen symboliikka, Helena Metsälä toteaa.

Lasten ollessa pieniä perheen joulukuusessa oli paljon lasten askartelemia koristeita, mutta vuosi vuodelta koristelu on muuttunut entistä pelkistetymmäksi.

- Viime jouluna meillä oli kuussessa enää tähti ja kynttilät, hän toteaa.

Helena Metsälä kertoo lukeneensa hiljattain internetistä joulukuusen historiaa. Samalla tuli kerratuksi joulun kristilliset vertauskuvat. Monet muistavat vielä ajan, jolloin kuussessa oli koristeina omenia ja muita hedelmiä. Hedelmien sanoma sen sijaan ei ehkä ole yleisesti yhtä tuoreessa muistissa. Hedelmät joulupuussa symboloivat paratiisin elämänpuuta, ihmiskunnan luomisen alkua. Samalla ne viittaavat myös päämäärään, taivaaseen, jossa kasvaa elämänpuu keskellä kaupunkia. Sanoma liittyy siten myös Kristuksen syntymään.

Tähden ripustus parvekkeella

Ässien toimitusjohtaja **Juhani Tammisen** ei tarvitse hetkeäkään pohtia, mikä olisi joulun lempikoriste. Vastaus on kirkkaana mielessä.

- Jo pikkupoikana halusin olla tähti, velmuilee tunnettu verbaalivirtuoosi.

Tammisen viisihenkisessä perheessä tähden laittaminen kuuseen on nimenomaan isän tehtävä. Niin tapahtuu tänäkin jouluna Turun Hirvensalon saaressa. Juhani Tammisen uskoo, että komean kuusen tuo myös tänä vuonna eräs helsinkiläinen herrasmies, joka kymmenen vuoden ajan on rahdannut kuuset sekä Tammisen perheelle että kenraali Adolf Ehrnroothille Hirvensaloon.

Tammisen kodin joulukuusi on aina kookas, koska olohuoneella on korkeutta kuusi metriä. Tähden ripustaminen kuusenlatvaan on hyväntuulisen huumorin täyttämä seremonia. Juhani Tamminen kipuaa olohuoneen parvekkeelle, muu perhe seuraa tapahtumaa alhaalta. Star!, huutelevat tyttäret pilke silmäkulmassa, ja sitten isukki kurotellen kiinnittää tähden kuusenlatvaan.

- Ja niin kuin Mertaranta sanoisi: se on siinä!

Aku Ankka joulukuusessa

Helsingissä ensimmäistä vuottaa opiskeleva, monissa kilpailuissa mainetta niittänyt **Tuomas Aivelo** ei osaa nostaa mitään yksittäistä joulukoristetta yli muiden.

Perheen joulukoristelut ovat melko tarkkaan standardisoitu. Vuodesta toiseen kuusi tähtineen on samalla paikalla, ja joulupöytään tulevat aina samat koristeet. Isoin olkivuohi kuuluu seisovaan pöytään. Monet koristeista ovat Tuomaksen tai isoveljensä kerhossa tekemiä.

Vs. henkilöstöjohtaja Helena Metsälän mielestä joulukuusessa ei tarvita muuta kuin tähti ja kynttilät.

Opiskelija Tuomas Aivelon mielestä jouluna kuuluu sataa isoja lumihiutaleita.

Toimitusjohtaja Matti Ojanperän koirannahkakintaat liittyivät oleellisesti 1950-luvun jouluihin.

Hankekoordinaattori Viveka Lanne ei pidä metelistä. Enkelikelloissa on sopivan hento kilinä.

Juhani Tammisen tehtävänä on kurotella olohuoneen parvekkeelta tähti joulukuuseen.

- Joitakin yksittäisiä koristeita on, joiden on PAKKO olla. Yksi sellainen on tontuksi pukeutunut Aku Ankka, jolla on kulkunen kädessään. Aku roikkuu kuusen alaoksilla, ja aina kuusen ohi käveltäessä Aku heilahtaa ja kulkunen kilisee.

Joulun koristeista tärkeimpänä Tuomas Aivelo pitää kuitenkin lunta. Joulutunnelma on taattu, jos aamulla verhot avatessaan näkee valkoisen maiseman ja lumisateen.

- Jouluaattoon kuuluu ilman muuta rauhallinen lumisade. Taivaalta kuuluu tippua isoja lumihiutaleita! Sateen suhteen ollaan kuitenkin luonnonvoimien armoilla, ja harvana vuonna on ollut sopivaa säätä lumilyhdyn tekemiseen, Tuomas Aivelo huomauttaa.

Nahkakintaat pukittamisessa

Noin 80 vuotta vanhat koirannahkakintaat ovat Satakunnan Osuuskaupan toimitusjohtaja **Matti Ojanperän** mieleenpainuvin, jouluun liittyvä esine. Hän muistaa kintaat isällään maatalon töissä ja hevosajossa kylmillä pakkasilla.

Matti Ojanperä itse käytti kintaita toimiessaan joulupukkina 1950-luvulla. Hän arvelee pukittaneensa parisataa perhettä niiden kymmenen vuoden aikana, jolloin hän yhdessä muiden poikien kanssa keräsi partiolle rahaa Tampereella. Aluksi tonttuna, sitten "oikeana" pukkina.

- Vierailu parissakymmenessä perheessä aattoillan aikana avasi silmiä. Tulee mieleen joululaulu "Luo köyhän niin kuin rikkahan saa joulu ihana…" Kaikkein aidoin joulun tunnelma oli niissä perheissä, joiden lahjakorissa oli vain pari kolme lahjaa, Matti Ojanperä muistelee.

Pienet tähtisilmät lauluineen ovat jääneet hänen mieleensä, mutta niin ovat muistissa myös muutamat koirat, jotka lajitoverin kintaissa vaistottuaan muuttuivat ärhäköiksi… Ojanperän omassa perheessä jouluaaton ohjelma viilautui 50-luvulla pukin tehtävien mukaan.

- Töiden jälkeen oli saunan vuoro, ja oman joulun vieton aloitimme vasta kymmenen aikaan illalla, Matti Ojanperä muistelee.

Toimitusjohtajan loppuvuosi on ollut hyvästelyjen ja kiitosten aikaa. Eläkepäivien alku vuodenvaihteessa ei kuitenkaan tarkoita pelkkää laakereilla lepäämistä. Joitakin tärkeitä luottamustehtäviäkin on edelleen jäljellä, esimerkiksi kaksi vuotta Kirkon sopimusvaltuuskunnassa.

Enkelikello perinteenä

Enkelikello on **Viveka Lanteen** ja Mika Ikävalkon perheen "must" joulukoristeissa. Enkelikello kuului jo Vivekan lapsuudenjouluihin. Enkeliryhmä kynttilöineen koottiin aina jouluksi ja pakattiin joulun jälkeen putsattuna takaisin omaan laatikkoonsa.

- Nykyiset enkelikellot ovat kuitenkin sen verran huteria, että ne kestävät vain yhden joulun. Siksi ostan joka jouluksi uuden. En tiedä, onko se kerskakulutusta… Kissallakin on osuutensa siihen, että kaikki osat eivät välttämättä ole joulun jälkeen tallella, Viveka Lanne kertoo.

- En yleensä pidä metelistä, mutta enkelikelloissa on sopivan hento kilinä. Se ei rasita hermoja. Uskon, että Iivokin tykkää katsella ja kuunnella enkelikelloja, kertoo puolivuotiaan pojan äiti.

Iivolle on luvassa syöttötuolipaikka joulupöydän päässä, mutta kinkku saa odottaa ensi jouluun. Lahjoistakaan pieni mies ei vielä ymmärrä, enemmänkin rapisevista lahjapapereista. Kun Iivo vähän kasvaa, Viveka Lanne aikoo jatkaa oman lapsuudenkotinsa perinnettä kahden kuusen taktiikasta. Lastenhuoneen pikkujoulukuuseen saa ripustaa vaikka minkälaisia hörhotyksiä, mutta olohuoneen kuusen koristelevat aikuiset. Nyt koristeet osataan jo ripustaa riittävän korkealle.

- Yhtenä jouluna kissa oli kiskonut alas kuusen alemmilla oksilla olleet omenan näköiset koristeet. Koirat puolestaan olivat järsineet niitä ja levittäneet styroksin tyyppistä murua koko huushollin, hän kertoo.

Viveka Lanteen ääni on monille tuttu radio Porin ajoilta. Nykyisin hän toimii Karhuseutu ry:n hankevetäjänä.

Marjaana Perttula

Joulun kotimaa

Tuskinpa jouluevankeliumia lukiessa tulee ajatelleeksi, että Nasaret on tänä päivänä palestiinalaiskaupunki, Betlehem ulkopuolisilta suljettu ja Jerusalem väestöpohjan mukaan sektoreihin jaettu.

Tavallinen turisti ei ehkä huomaa tässä mitään erikoista, kun oppaat vievät joukkoa ja vastaavat turvallisuudesta.

Sama maa luvattiin sekä palestiinalaisten että juutalaisten oikeudeksi niin ensimmäisen kuin toisen maailmansodankin jälkeen. Piikkilangoin ja betonipylväin merkityt rajat ovat vielä syvemmällä ihmismielissä.

Jaettu Pyhä maa

Tietystihän Raamattua lukiessa tajuaa jo historiallisen, kahden eri perinteen ja kulttuurin lähtökohdan, missä syntyy jännitteitä.

Oman lisänsä keskusteluun tuo poliittinen päätös kahden eri kansan kotimaasta, joka jakaa ihmisiä eikä yhdistä. Taloudellinen ahdinko vielä kärjistää tunteita, koska uusien rajalinjojen olemassaolo vaikeuttaa oliivipuiden ja muiden alueen hedelmien korjuuta. Ratkaisua tilanteen laukaisemiseksi on yritetty eri tavoin etsimällä tarkoituksenmukaista tiekarttaa, mutta…

Koko ajan tulee myös uusia lapsisotilaita, jotka saavat "palkkansa", niistä maista, joissa vaurautta voi pumpulla nostaa öljylähteestä. Uskonnolliset lähtökohdat rauhaa rakennettaessa eivät ole ydinkysymys.

Sypressien joulu

- Kun Suomesta muuttaa joulukuun puolivälissä siihen ympäristöön, missä jouluevankeliumi kerran syntyi, niin odotuksissa on kuulas, kirkas yö, tähtitaivas ja paimenia lampaineen.

Näin kertoo everstiluutnatti **Vesa Keskinen**, jonka koulutus Niinisalossa oli juuri päättynyt ja joulurotaatio oli vienyt uudet miehet Golanille.

Samaan aikaan, kun kotimaassa joulukirkot kutsuivat tunnelmaan, lähti YK-sotilaiden partio vuoroon. Odotukset murenivat täysin, sillä vastassa oli pimeää, näkyvyys 10 Ð 15 metriä, sadevesi piiskasi vaakasuoraan kasvoja, tuliperäinen maa oli liukas ja liejuinen. Lähellä olevassa tukikohdassa alkoi konekivääri papattaa.

Lähes kaikilla sotilailla olivat pienet lapset ja vaimo kaukana kotoa. Kotiin ei voinut ottaa yhteyttä, koska Syyria oli sen kieltänyt. Olimme erillään kaikista muista. Jokaisella oli hirveä koti-ikävä ja kyynel silmässä. Ensi vaikutelmana oli tunne: tämä on hullun hommaa, oliko pakko lähteä!

Kun Kuolleen meren kostea säärintama iskee, kaikilla on paha olla. Paikallinen väestö palelee, kun ei ole vaatteita eikä edes pipoja, lampailla ei ole ruokaa, koska rehuja ei käytetä. Pihassa koristettuina kasvavat sypressit kuin kotoiset pihakuuset ja sisätiloissa aidot tuoksuineen Niinisalosta.

Mukhtarin teekutsut

Jouluevankeliumin puitteet ovat oleellinen osa maisemaa.

Vesa Ruohotie/Credo Imagebank

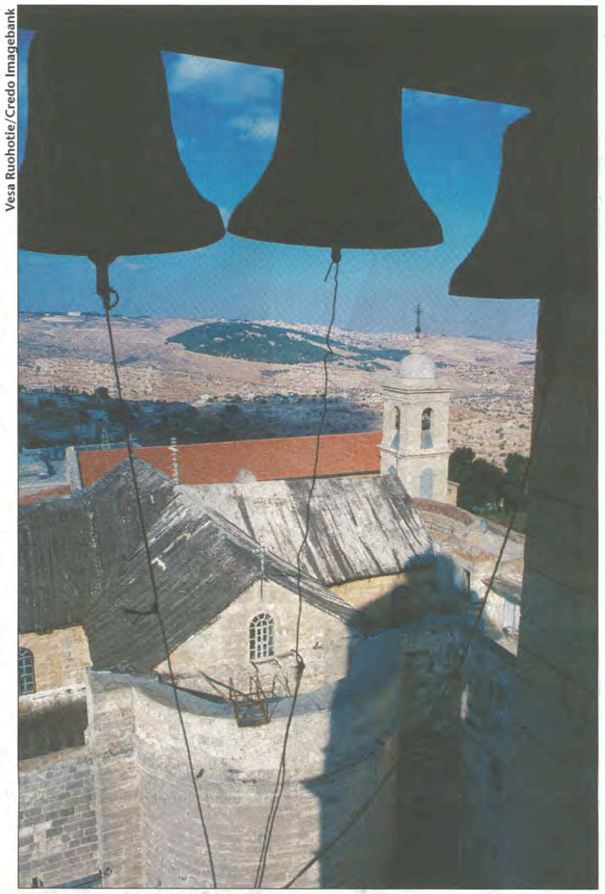

Jeesuksen syntymäkirkko Betlehemissä.

Hannu Salonoja

Rauhallista joulua, tulkaa mukaan kansalliseen Veteraanipäivään 27. huhtikuuta ensi vuonna, toivottaa vapaa-aikanaan tyttärensä rakennustyömaalla repsikkana puuhasteleva everstiluutnantti ja YK- veteraani Vesa Keskinen.

Koska rajalinjat on selvästi erotettu toisistaan, on YK:n tehtävänä pitää nuo alueet koskemattomina. Kukaan ulkopuolinen ei saa mennä alueelle tai alueen läpi. Päättynyt kuiva kausi oli synnyttänyt todellisen kriisin.

- Vartioalueemme sisällä, lähteen alueella oli juuri ennen joulua kuollut lammas. Paimen oli tuonut lampaitaan juomaan kielletylle alueelle. Paikallinen syytös kohdistui suomalaiseen YK-sotilaaseen, alaiseeni. Tajusin heti, että nyt oli vastuun aika, kertoo Vesa Keskinen.

Halusin tavata mukhtarin, paikallisen kyläpäällikön. Mukaan tulivat poliisi ja salaisen palvelun mies. Keskustelu oli äänekästä. Kaikki kylän miehet kävivät vuorollaan sisällä kyläpäällikön talossa ja teetä kului. Istuimme kahdeksan tuntia. Vanha mukhtar luki välillä rukoukset Mekkaan päin kumartuneena. Oli vaikea uskoa, että oli joulun aika.

Tulkkini, syyrialainen Khaled rohkaisi keskustelun kuluessa, "trust on me, luota minuun". Keskustelun kuluessa Raamatun sana avautui: hyvä paimen ei jätä ainoatakaan, sillä, jos karitsa erotetaan välittömästi syntymän jälkeen emostaan, molemmat kuolevat. Näin oli lähteellä käynyt. Paikalliset tuntevat kaikki laumansa lampaat. Syy yritettiin vyöryttää syyttömälle. Oman töppäyksen myöntäminen olisi ollut kivuliasta. Tajusin myös, mitä itsensä uhraaminen merkitsee. Ilman sitä ei olisi syyllinenkään ratkennut, mietiskelee Vesa Keskinen.

Miten yksinkertainen onkaan raamatullinen selitys. Lopputuloksena nuo arabit kirjasivat täydellisen anteeksipyynnön. Kaikkien oli hyvä olla yhteisen joulukokemuksen jälkeen.

Sotamuistot

Vuosi maailman kriisipesäkkeessä opettaa paljon. Se, mitä media näyttää on hyvin usein keinotekoinen tapahtuma, johon kamera vain suunnataan. Kaikkea näkemäänsä ei pidä ottaa ihan todesta.

Oleellista alueella liikkuessa on huomioida paikallisen väestön odotukset ja lähtökohdat, ettei edes tahattomasti loukkaisi ketään. Kielteiset tunteet osoitetaan kivenheitolla. Kuin tyhjästä tulee joukko, ja piirittää, jos liikkuu polvihousuissa kaupungilla.

Toisen joulun, hyvin raamatullisen, vietimme perheenä. Näkyvyyttä yöllä oli 60-80 km ja kaikki muu niin kuin evankeliumista voi lukea. Syntyipä kiitoslaulua veisaava joukkokin kuin itsestään.

- Joulupäivänä ruokailun jälkeen oli pöydillä papin jakamia Kauneimmat Joululaulut -vihkosia. Tyttäreni Krista ja minä tapailimme tuttuja sanoja.

Viesti kulki komppaniassa aivan uskomattomalla nopeudella. Tajusin, että kaikki noin 50 vapaavuorossa olevaa miestä oli tullut mukaan laulamaan. Kukaan ei johtanut, ei käskenyt. Vihko aloitettiin alusta monta kertaa, Enkeli taivaan… voimistui, kaikilla oli koti-ikävä, tunne puettiin sanoiksi. Matka ensimmäisen joulun kiitoslauluun oli lyhyt. Jokainen halusi sen laulaa, muistelee Vesa Keskinen.

Hannu Salonoja

Ihmisen pahuus – keskitysleirin muisto

Käsky veroluettelosta sai aikanaan ihmiset liikkeelle. Tuohon ensimmäiseen laskentaan liittyy joulu, Jumalan syntyminen ihmiseksi. Voi sanoa, että hyvä ilmestyi keskellemme.

1930-luvun alussa alkoi vilpitön väestönlaskenta, mikä johti yhteen aikamme suurimmista kansantuhoista. Juutalaisuus määriteltiin oudoksi ja vieraaksi. Tämän kansanosan syrjintä, piinaaminen, ahdistelu ja vainoaminen oli oikeutettua ja lopullinen tuhoaminen voi alkaa.

Tällainen historia ei saa unohtua eikä toistua, on Ruotsalaisten Yhteiskoulun oppilaiden yhteinen sanoma.

Koulusta tehtiin viime keväänä Puolaan ja Saksaan matka, jossa yhdistyi historian, etiikan ja uskonnonopetus.

Pahan valta

Aina silloin tällöin kuulee väitteitä, että keskitysleirejä ei olisi ollutkaan. Tietämätöntä on tänä päivänä yhtä helppoa manipuloida kuin aikanaan oli helppoa huijata Auschwitzin keskitysleirien pääportin iskulauseella, "työ antaa vapauden".

Tämän lauseen viestin voi tulkita eri tavoilla. Juutalaiset tietysti odottivat saavansa hyvän olon ja vapautta leirillä työskenneltyään, mutta todennäköisesti virallinen ideologia tarkoitti vapautta, minkä saavuttaa kuoleman jälkeen, koska tarkoitus oli vain tuhota. Asioista puhuminen, avoimuus puhumattakaan tiedotuksesta oli kielletty.

Tunnettu sosiologi on sanonut "valta on tahtonsa läpi saamista vaikka muut vastustaisivatkin sitä". Mitä mahtoikaan Herodes miettiä pyytäessään palvelusta tietäjiltä?

Luokkamme kävi kolmella keskitysleirillä, Auschwitzissä, Auschwitz-Birkenaussa sekä Sachsenhausenissa. Jouduimme kohtaamaan ihmisen pahuuden.

Leiriolosuhteet oli kammottavat. Itse paikalla käyneinä näimme ne talot, huoneet, kidutuskammiot, missä ei ollut tilaa yksityisyydelle, ei kunnolla ruokaa eikä juomaa tai edes kunnollista vessaa.

Voi kuvitella mielessään ihmiset sulloutuneina pieniin huoneisiin, joissa ei ollut lämpöä eikä edes riittävästi sänkyjä. Jotkut ihmiset joutuivat elämään keskitysleireillä vuosia jotkut vain päiviä.

Koko ajan omissa ajatuksissa ja tunteissa risteili eri muodoissaan kysymys, miksi, kenelle tämä paha tuo hyvän olon?

Kaiken tämän keskellä ymmärtää Dietrich Bonhoefferin virren: "pahan valta kasvaa… vahvista ääni toisen maailman" ja samalla avautuu jotain uutta joulusta.

Koskettava muisto

Matka keskitysleirille kosketti sisintä ja käynnisti tapahtumasarjan.

Sen, mitä siellä näki, oli todella pahaa, sellaista pahaa, mitä ei kenellekään haluaisi tapahtuvan.

Tapasimme vanhan miehen, joka itse oli kokenut tuon kaiken ja halusi nyt jakaa sen meidän kanssamme. Hän kertoi kokemuksistaan ja tunteistaan ja se oli todella liikuttavaa. Hänen tarinansa oli varmasti aika pitkälle samankaltainen kun muidenkin, jotka ovat keskitysleireillä kärsineet. Hän selviytyi, mutta kantaa sisimmässään psyyken vammat.

Opetuksessa yhdistyivät etiikka, historia ja uskonto. Tämän kokemuksen jälkeen tietää, mikä on eettisesti väärin, missä on vastuuni ja velvollisuuteni rajat silloinkin, kun laki jotain määrää. Ihmisen on kyettävä ratkaisemaan konfliktinsa oman moraalin ja etiikan suhteen.

Nykynuorenkin on kuunneltava omantuntonsa ääntä. Keskitysleireillä ei ollut mitään hyvää, ei kaunista, ei vapautta. Toivottavasti kuitenkin opetus hyvän ja pahan samanaikaisuudesta.

Tessa Laurila
Kirjoittaja on Ruotsalaisen yhteiskoulun abiturientti

Tessa Laurila

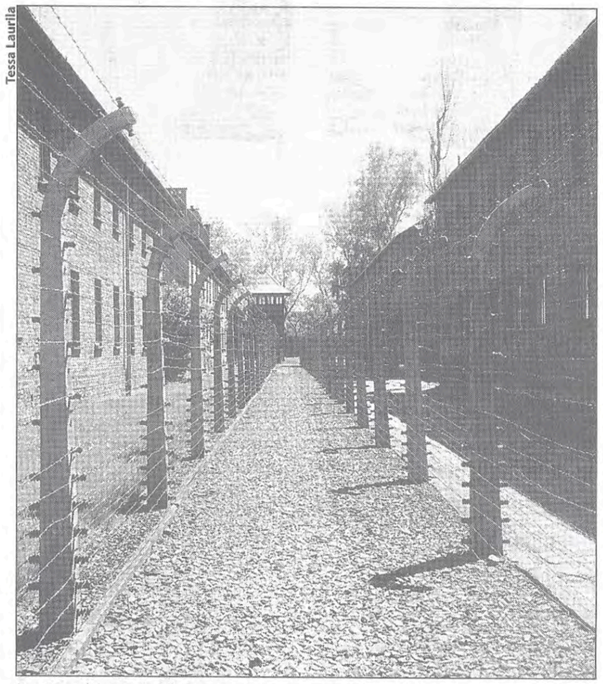

Keskitysleirin vartiokäytävät eivät antaneet pakomahdollisuuksia. Voi vain mielessään pohtia, mitä vangitut tunsivat, koska matka käynnisti sisintä ravistelevan, mutta toivoa herättävän prosessin.

Hannu Salonoja

"Kun pahan valta kasvaa ympärillä, vahvista ääni toisen maailman". Tessa Laurila miettii keskitysleirillä kuolleen Dietrich Bonhoefferin virttä.

Keski-Porin kirkon juhlakausi jatkuu

Keski-Porin seurakunnan joulujuhlana on torstaina 18.12 klo 19 konsertti, jossa esiintyvät **Raija Kemppainen**, sopraano, Cantores Vesperi **Paavo Rusavan** johdolla sekä urkurit **Juhani Kemppainen** ja **Juhani Romppanen**.

Piispa **Ilkka Kantola** tuo juhlaan tervehdyksen, loppuhartauden pitää rovasti **Raili Turtola**. Konsertin jälkeen on glögitarjoilu.

Ennen konserttia klo 18 alkaen vastaanotetaan tervehdyksiä kirkon 140-vuotisjuhlan merkeissä.

Keski-Porin kirkon 140-vuotisjuhlien sarja päättyy uudenvuodenpäivänä 1. tammikuuta klo 10 perinnejumalanpalvelukseen. Virret ovat vuoden 170l virsikirjasta. Niistä jaetaan moniste.

Jumalanpalveluksen messusävelmistö on vuoden 1968 käsikirjan mukainen.

Perinnejumalanpalveluksessa saarnaa **Tarja Isokorpi** ja liturgina on **Veikko Hytti**. Kanttorina toimii Paavo Rusava ja urkurina Juhani Kemppainen.

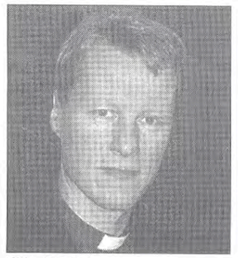

Ilkka Kantola

Ulla Sippola konsertoi Teljässä

Kansainvälisesti tunnettu, tummaääninen mezzosopraano **Ulla Sippola** on pääesiintyjänä lauantaina 20.12. klo 18 Teljän kirkolla pidettävässä "Joulun tullen" -konsertissa, joka on samalla seurakunnan musiikillinen joulujuhla.

Sippolaa säestää diplomi-urkuri **Anne-Marie Grundstén**, joka myös johtaa konsertissa esiintyvää Teljän Kamarikuoroa. Illan mittaan kuullaan sekä tuttuja että melko tuntemattomiksi jääneitä vanhoja suomalaisia joululauluja. Konsertti päättyy Adamin tunnettuun sävellykseen Oi Jouluyö. Musiikillisen joulujuhlan päätteeksi tarjotaan glögiä.

Ulla Sippola oli kiinnitettynä Suomen Kansallisoopperaan ja Savonlinnan oopperajuhlille 1985-90 ennen siirtymistään Freiburgin oopperaan (1989-94). Sen jälkeen hän on työskennellyt useissa oopperataloissa Keski-Euroopassa, ja häntä on vain harvoin päästy kuulemaan Suomessa.

Ulla Sippola

Porin seurakunnat

joulukuussa 2003 - tammikuussa 2004

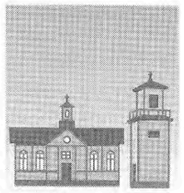

AHLAINEN

Ahlaisten kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 21.12. messu, Heimo Hietanen, Eeva Lindholm – Su 28.12. sanajumalanpalvelus, Kaisa Huhtala, Hanneli Grönlund – To 1.1.2004 messu, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund – Su 4.1. sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund
Pienten lasten jouluhartaus Ke 17.12. klo 11
Enkelikirkko Su 28.12. klo 15, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund

Kellahden koulu

Kauneimmat joululaulut Su 21.12. klo 18

KESKI-PORI

Keski-Porin kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 21.12. Jyrki Kaukanen, Juhani Romppanen, Juhani Kemppainen, kirkkokahvi maahanmuuttajien hyväksi – Su 28.12. Risto Auerma, Paavo Rusava, kirkkokahvi, Gideonit – To 1.1. uudenvuodenpäivän perinnejumalanpalvelus, Tarja Isokorpi, Veikko Hytti, Paavo Rusava, Juhani Kemppainen, kirkkokahvi, YV-keräys - Su 4.1. Jyrki Kaukanen, Paavo Rusava, Juhani Romppanen, kirkkokahvi Keski-Porin diakonialle, Sotilaskotisisaret – Ti 6.1. Pirkko Heikkilä, Kari Erkkola, Porin Laulajat, Juhani Kemppainen, Paavo Rusava, kirkkokahvi diakoniatyön hyväksi, järj. Porin Martat – Su 11.1. Kari Erkkola, Tempori kuoro, Juhani Kemppainen, Juhani Romppanen, kirkkokahvi, merimieskirkkotyö, seppeleenlasku, Lionsit - Su 18.1. Heikki Rantanen, Risto Auerma, lauluryhmä Stellat, merimieskirkkopyhä, kirkkokahvi, Keski-Porin retkeilevä kesäkerho - Su 25.1. Heikki Mäki-Pesola, Tuija Kruus, Eteläpohjalaisten kirkkopyhä, kirkkokahvi
Keski-Porin seurakunnan joulukonsertti To 18.12. klo 19, piispa Ilkka Kantola, Raija Kemppainen, sopraano, Cantores Vesperi, joht. Paavo Rusava, Juhani Kemppainen ja Juhani Romppanen ,urut, Raili Turtola, loppuhartaus, konsertin jälkeen yhdessäoloa glögitarjoilun merkeissä, tervehdysten vastaanotto klo 18-18.45
Porin Laulajien konsertti La 20.12. klo 22
Porin Poikakuoron konsertti Su 21.12. klo 18
Enkelikirkko Su 28.12. klo 17
Uudenvuoden tilaisuus Ke 31.12. klo 22, Jyrki Kaukanen, Sakari Leppänen, Harri Myllylä
Opiskelijoitten kirkko To 15.1. klo 13, Mika Nokelainen, Leila Mansukoski-Häkkänen
Ylistyksen ilta La 17.1. klo 18
Tuomasmessu Su 18.1. klo 18
Nuorten aikuisten raamattupiiri Su 21.12. klo 17 kirkkotuvassa, jatkuen kevätkaudella parittomat viikot, alkaen 18.1.
Esirukouspalvelu tiistaisin klo 18
Sanan ja rukouksen ilta tiistaisin klo 19
Porin Ylistyslaulajien harjoitukset keskiviikkoisin klo 18 kirkkotuvassa, alk. 7.1.

Ruosniemen kirkko

Messu/sanajumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: Su 21.12. ei ole jumalanpalvelusta – Su 28.12. messu, "Tavataan kirkonmäellä" – Su 4.1. messu, Veikko Hytti, Juhani Romppanen – Su 11.1. messu, Tarja Isokorpi, Juhani Kemppainen – Su 18.1. sanajumalanpalvelus, Heikki Rantanen, Risto Auerma, merimieskirkkopyhä – Su 25.1. messu, "Tavataan kirkonmäellä", Tuija Kruus
Kauneimmat joululaulut Su 21.12. klo 15, Risto Auerma, Seurakuntakuoro, Juhani Kemppainen
Enkelikirkko Su 28.12. klo 17, Risto Auerma, järj. MLL
Virsikirjan jouluvirret Ti 6.1. klo 15, lauletaan yhdessä kaikki 20 virsikirjan jouluvirttä, Ruosniemen seurakuntakuoro, Juhani Kemppainen
Hellitä hetkeksi Su 11.1. klo 17, ehtoollinen
Isä-poika –peli-ilta To 29.1. klo 17-19.30
Seurakuntakuoron harjoitukset maanantaisin klo 18.30, alk. 12.1.
Hopeakerho tiistaisin klo 12, pariton viikko, alk. 13.1.
Raamattupiiri tiistaisin klo 18, pariton viikko, alk. 13.1.

Pormestarinluodon seurakuntakoti

Kauneimmat joululaulut Su 21.12. klo 14, Jyrki Kaukanen
Nuorten kynttiläkirkko adventtisunnuntaisin klo 18
Ruskakodin hartaus To 18.12. klo 13.30, Veikko Hytti
Sanajumalanpalvelus Su 11.1. klo 12, Risto Auerma, Juhani Romppanen
Raamattupiiri Ti 13.1 ja 27.1. klo 14
Lähetyspiiri keskiviikkoisin klo 13, pariton viikko, alk. 14.1.
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30, parillinen viikko, alk. 7.1.

Toejoen pappila

Myyjäiset Ke 17.12. klo 18 ja kauneimmat joululaulut klo 18.30, Pirkko Heikkilä, Kerttu Roering, Juhani Kemppainen ym.
Rukuspiiri Su 28.12. klo 18.30 ja 25.1. klo 18.30
Sanan ja rukouksen ilta To 8.1. klo 18.30
Tyttökerho keskiviikkoisin klo 17, alk. 14.1.
Perhekerho keskiviikkoisin klo 10-11.30, alk. 21.1.
Raamattupiiri keskiviikkoisin klo 18.30, pariton viikko, alk. 14.1.

Lyttylän rukoushuone

Metsäkirkko Ma 22.12. klo 18, Jyrki Kaukanen
Jumalanpalvelus Su 25.1. klo 12, Risto Auerma
Tyttö- ja poikakerho Ma 26.1. klo 17.30
Perhekerho Ke 28.1. klo 10-11.30, kokoontuu kerran kuukaudessa

Toukari

Kuntopiiri tiistaisin 9.15-11, alk. 13.1.

Isojoenrannan seurakuntakoti

Hopeakerho keskiviikkoisin klo 14, pariton viikko, alk. 14.1.
Raamattupiiri tiistaisin klo 18, parillinen viikko, alk. 20.1.

Seurakuntakeskus

Miesten raamattupiiri To 18.12. klo 17, Veikko Kuovi.
Kasettiraamattupiiri Pe 19.12. klo 15 ja Pe 16.1. klo 15
Loppiaisen lähetysjuhla Ti 6.1. klo 18
Israel- ilta Ti 7.1. klo 18, Karmel yhdistys
Merimieskirkkojuhla Su 18.1. klo 14, Heikki Rantanen, Risto Auerma, Anja Aallon runopiiri, Paavo Rusava, Eeva-Liisa Savioja
Tilaisuus omaisensa tai läheisensä menettäneille Su 25.1. klo 15
Retkipiiri Pe 30.1. klo 18
Lähetyspiiri maanantaisin klo 18.30, alk. 12.1.
Merimieskirkkopiiri tiistaisin klo 15, alk. 13.1.
Miesten raamattupiiri torstaisin klo 18, alk. 8.1., Veikko Kuovi, huom. aika
Kirkkokuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 18.30-20, alk. 28.1.
Raamattupiiri torstaisin klo 10, alk. 8.1.
Parisuhdeseminaari 17.-18.1., Kalervo Nikkilä, Tarja Isokorpi

Sley, Varvinkatu 3

Kauneimmat joululaulut Su 28.12. klo 14
Runopiiri tiistaisin klo 13, alk. 13.1.

Matkoja

Keski-Porin seurakunnan retkitoimikunta järjestää matkat Norjaan 7.-12.6. Oslo – Geiranger – Trondheim ja Pallakselle 11.-17.9. Tiedustelut Keski-Porin seurakuntatoimisto p. 6238 821

Poikakerhot

Aloitus viikolla 3: 12.1. alkaen: Maanantai: tyttöja poikakerho kuukauden viim. ma Lyttylä 26.1. ja poikakerho klo 17-18 Mikonkatu 8 – Tiistai: puuhakerho Ruosniemen kirkolla klo 17-18 - Keskiviikko salibandy kerho Toejoen koululla 1-3 –luokkalaisille klo 16-18 ja 4-6 –luokkalaisille klo 17-18.30 sekä salibandy kerho Ruosniemen koululla klo 16-17 - Torstai: salibandy kerho Isosannan koululla klo 16-17 ja Ruosniemen kirkolla kuuk. viim. To eli 29.1., isien ja poikien pizza- ja pöytäpelien ilta klo 18-20

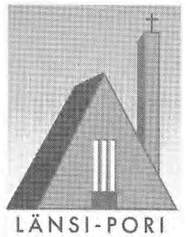

LÄNSI-PORI

Länsi-Porin kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 21.12. messu, Tarja Isokorpi, Marja Palomäki, Antti Yrjölä – Su 28.12. messu, Jaakko Löytty, Matti Kaartinen, Leena Tapio, kirkkokahvi ja Herättäjän seurat – To 1.1.2004 sanajumalanpalvelus, Antti Koivisto, Antti Yrjölä – Su 4.1. messu, Matti Kaartinen – Ti 6.1. messu, Elina Kaunisto , Leikki –ryhmä, lähetysjuhla, kirkkokahvi - Su 11.1. messu - Su 18.1. messu
Uudenvuoden aattohartaus Ke 31.12. klo 19, Matti Kaartinen, Leena Tapio
Ystävyydenilta Moksantyön hyv. Su 11.1. klo 17
Raamattuluentoja keskiviikkoisin klo 18.30 alkaen 7.1.

Preiviikin kirkko

Messu Su 18.1. klo 12

Lattomeren kirkko

Kauneimmat joululaulut Su 21.12. klo 15
Messu Su 4.1. klo 12

Pietniemen seurakuntatalo

Koko perheen joulunavaus "Verollepano" Ti 23.12. klo 18 ohj. sisällä ja ulkona, mm. kauneimpia joululauluja, Matti Kaartinen, Leena Tapio, Antti Yrjölä

Perhekerhot

Alkavat viikolla 3: Pietniemen seurakuntatalo Ma 10 – Rauhanpuisto 1 Ti 10 – Olotupa Pe 10

Iltapäiväkerhot

Preiviikin kirkko Ma 12.1. klo 12-14 – Lattomeren kirkko Ti 13.1. klo 12-13.30 – Olotupa To 22.1. klo 12-13.30 – Viasvesi Olotuvalla To 22.1. klo 12-13.30 – Niittymaan koulu To 29.1. klo 13-14.30

Poikakerhot

Alkavat viikolla 3.

Tyttökerhot

Alkavat viikolla 4

Olotupa

Joululomalla 18.12. alkaen

Työtupa

Avaa ovensa Ke 14.1.2004

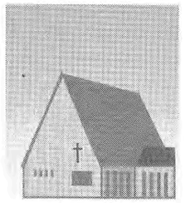

PIHLAVA

Pihlavan kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: Su 21.12. messu, Hannu Dietrich, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko – Su 28.12. sanajumalanpalvelus, Tarja Isokorpi, Eeva Lindholm – To 1.1. 2004 messu, Pirjo Tiira, Hannu Dietrich, Eeva Lindholm – Su 4.1. sanajumalanpalvelus, Pirjo Tiira, Päivi Holkko - Ti 6.1. messu, Hannu Dietrich, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko – Su 11.1. sanajumalanpalvelus, Pirjo Tiira, Hannu Dietrich, Päivi Holkko - Su 18.1. ehtoollisjumalanpalvelus vuoden 1968 kaavan mukaan, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko – Su 25.1. messu, Hannu Dietrich, Pirjo Tiira
Enkelikirkko Su 28.12. klo 18, Tarja Isokorpi, Eeva Lindholm
Uudenvuodenaaton hartaus Ke 31.12. klo 18, Pirjo Tiira, Eeva Lindholm

Kirkon seurakuntasali

Kirkkokuoron harjoitukset maanantaisin klo 18.30, tied. Päivi Holkko p. 050-5163 700
Seurakuntapiirin joulujuhla Ke 17.12. klo 15 – Seurakuntapiiri alkaa 14.1. klo 15, jatkuen joka keskiviikko
Pihlavan seurakuntatalo
Tähti on syttynyt –joulukuvaelma To 18.12. klo 19
Diakonialounas Su 21.12. klo 12
Raamattupiiri joka toinen To 18.30, alkaen 8.1.
Lähetyspiiri joka toinen To 18.30, alkaen 15.1.

Kyläsaaren seurakuntatalo

Sanajumalanpalvelus Ti 6.1. klo 12, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko, kirkkokuoro
Nappulakerho joka toinen Ke 10-11.30, parilliset viikot, alkaen 7.1.
Seurakuntapiiri joka toinen Ke 13, alkaen 14.1.
Lähetyspiiri joka toinen Ti 18 (huom.aika), alkaen 20.1.

Enäjärven koulu

Nappulakerho joka toinen Ti 10-11.30, parittomat viikot, alkaen 13.1.

Metsäkappeli

Kauneimmat joululaulut Su 21.12. klo 18, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko, kirkkokuoro

Kaanaan kerhotila

Kauneimmat joululaulut To 18.12. klo 18, Tarja Isokorpi

Pyhäkoulut

Mäntyluodon seurakuntatalo Su 14 – Kaanaan kerhotila Ti 16 – Pihlavan seurakuntatalo Ke 16 – Kyläsaaren seurakuntatalo joka toinen Ke 18-19 – Pihlavan kirkossa sunnuntaisin saarnan aikana

Nuortenillat

Kellarikirkossa joka toinen Ke 18-20, alkaen 14.1.

Tyttökerhot

Tiedustelut Sanna Tasku p. 02-6508 894

Poikakerhot ja nuorisotyö

Tiedustelut Marjut Ylimäki p. 02-6508 897

Päiväkerho ja pyhäkoulut

Tiedustelut Päivi Löfman p. 02-6508 898

Partiotoiminta

Tiedustelut Raili Jokela p. 6482 018

Gospelkuoro

Tiedustelut Päivi Holkko p. 050-5163 700

Iltarippikoulu

Kevätkaudella 2004. Mukaan voivat tulla 1989 ja aiemmin syntyneet. Tied. ja ilm. srk.toimisto p. 6481 071.

Merimieskirkko kehittää perhetyötä

Aiheesta merimieskirkkojuhlassa **Su 18.1. klo 14.30** Porin srk.keskus. Kahvitarj. alkaa klo 14

Onko parisuhteessa kipinää?

Pareille, yksineläjille tai parisuhdetta ajatteleville järjestetään **parisuhdeseminaari Porin seurakuntakeskuksessa 17.-18. tammikuuta.**
Kouluttajina ovat perhe- ja parisuhdeneuvoja Kalervo Nikkilä ja pastori **Tarja Isokorpi**, ohjelmaa on lauantaina klo 9.30-16 ja sunnuntaina 9.30-15. Hinta porilaisilta 100 e pariskunnalta, ulkopaikkakuntalaisilta pariskunnilta 120 e ja yksineläjiltä puolet maksusta. Hinta sisältää kaiken eli koulutuksen, materiaalit, kahvit ja ruokailut.
Tiedustelut ja sitovat ilmoittautumiset 9.1. mennessä seurakuntatoimistoon Tarja Selin p. 02-6238 826.

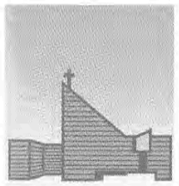

PORINTELJÄ

Teljän kirkko

Jumalanpalvelukset sunnuntaisin ja pyhäpäivisin: Su 21.12. klo 10 messu Pasi Viitanen, Heli Lehtonen - Ma 22.12. klo 18 Tvåspråkig julkyrka för barn, kaksikielinen lasten joulukirkko, Hannu Salonoja, Anne-Marie Grundstén, mehu ja piparitarjoilu –Su 28.12. klo 10 messu, Anja Nurmisen tulosaarna, Eija Liimatainen, Anne-Marie Grundstén – To 1.1. 2004 klo 10 uudenvuodenpäivän messu, Markku Sumiala, Heikki Lipasti – Su 4.1. klo 10 messu Eija Liimatainen, Helge Ranta, Heli Lehtonen – Ti 6.1. klo 10 messu keskustelusaarna Pirjo ja Yrjö Laine, Eeva-Riitta Koivisto, Heikki Hilli, Helge Ranta, Anne-Marie Grundstén, kirkkokahvi, Pirjo ja Yrjö Laineen matkaan siunaaminen – Su 11.1. klo 10 messu, Anja Nurmisen tehtävään siunaaminen, Helge Ranta, Heli Lehtonen – Su 18.1. klo 10 messu, Pasi Viitanen, Eija Liimatainen – Su 25.1. klo 10 messu Eeva-Riitta Koivisto, raamattupiiriläisten kirkkopyhä, kirkkokahvi
"Joulun tullessa"-joulukonsertti La 20.12. klo 18 , Ulla Sippola, mezzosopraano, Teljän Kamarikuoro, joht. Anne-Marie Grundstén, urut, seurakunnan musiikillinen joulujuhla, glögitarjoilu
Yhdessä-ilta Ke 17.12. klo 18.30, joulujuhla Pertti Kymäläinen, Eeva-Riitta Koivisto, Heli Lehtonen, Fishermen-ryhmä - Su 18.1. klo 17, Timo Paattiniemi, Pertti Kymäläinen, Eeva-Riitta Koivisto, Fishermen-ryhmä
Ikämiesten kerho kokoontuu joka toinen Ti 14, parillinen viikko, seuraava 21.1.

Väinölän kirkko

Jumalanpalvelukset Su 18.1. klo 10 koko perheen kirkonmenot, Markku Sumiala, päiväkerholaiset, kirkkokahvi – Su 25.1. klo 11 messu
Ehtoollisiltakirkko Su 4.1.2004 klo 17
Kiitosilta seurakunnan vapaaehtoisille Ti 6.1. klo 18 Helge Ranta, Anne-Marie Grundstén, tarjoilua. Tilaisuuteen ovat tervetulleita kaikki Teljän seurakunnassa vapaaehtoistyötä tekevät!
Valoa Elämään –Liekki ryhmän sävelin Su 11.1. klo 18

Diakonialaitoksen Martintalo

Messu Su 25.1. klo 15

Metsä- ja pihakirkkoja

Su 21.12. klo 17 Harmaalinnan ja Kartanon metsäkirkko, kynttiläkulkue koulun pihasta Kartanon ulkoilualueelle, Markku Sumiala, Pirjo Paukkunen – Ti 23.12. klo 19 joulurauhan julistus Pinomäen koulun lähellä olevassa metsikössä, Eeva-Riitta Koivisto – Ti 23.12. klo 18 joulurauhan julistus, pihakirkko Puhurintie 10: ssä, Pertti Kymäläinen, ota mukaan lyhty tai kynttilä ja joulumieli

Kauneimmat joululaulut

Su 21.12. klo 15 Väinölän kirkko, Lasten kauneimmat, Pertti Kymäläinen, Heli Lehtonen, lapsikuoro Tuhannet sydämet – Su 21.12. klo 15 Martintalo, Jaakko Mäkelä, Anne-Marie Grundstén – Su 21.12. klo 18 Teljän kirkko, Teljän Kamarikuoro, joht. Anne-Marie Grundstén, Käsikkäin-kuoro, joht. Tuula Pulkkinen, Pasi Viitanen – Ti 6.1. klo 15 Esivallankatu 6, Pertti Kymäläinen, Ilkka Liuskallio

Raamattupiirejä

Miestenpiiri Teljän kirkolla joka toinen To 18 (pariton viikko) seur. 22.1. tied. Markku Sumiala, puh. 6508 880 - Väinölän kirkko joka toinen Ma 18 (parilliset viikot) (tied. Hanna Kataja, puh. 635 1718) - Harmaa-Kartanon seurakuntakoti joka toinen Ma 18.30 (parittomat viikot) tied. Aino Lehtimäki 044 355 7669 - Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, joka toinen To 19 (parillinen viikko) tied. Birgitta Komulainen, puh. 646 1739 - Esivallankatu 6, joka toinen Ma 15 (parittomat viikot) tied. Anita Ellmén 637 8079 - Nuorten aikuisten raamattupiiri, Keski-Porin kirkkotupa joka toinen Su 17, seuraava 28.9., tied. Esa Bärlund puh. 646 9698 - Kodeissa Säästäjänkatu 1:ssä ti 18 (joka toinen ti parittomat viikot) tied. Liisa Syrjä puh. 6353 970 - Raamattupiiri kerran kuukaudessa tied. Marjukka Hankilammi 044 276 5138

Iltapäiväkerho aikuisille

Rautatienpuistokatu 2:ssa joka toinen Ke 13,. (parillinen viikko), alkaa 20.1.

Diakoniapiirit

Väinölän kirkolla joka toinen Ma 13, seur. 12.1. Pirjo Paukkunen (pariton viikko) - Esivallankatu 6 joka toinen Ke 13, seur. 14.1. Sinikka Orjala (pariton viikko)

Päiväpiirit

Päiväpiiri Sampolan vanhustentalossa, Puhurintie 1-3 joka toinen Ti 15 seur. 13.1. Taina Saine - Rautatienpuistokatu 2:ssa joka toinen Ti 13 (pariton viikko) seur. 13.1. Taina Saine - Pinomäen koulu joka toinen To 13, (pariton viikko) seur. 15.1. Sinikka Orjala - 400-vuotiskodissa joka toinen Ma 13, (pariton viikko) seur. 12.1. klo 13 Sinikka Orjala - Teljän kirkolla joka toinen Ma 13, (pariton viikko) seur. 12.1. Taina Saine - Uudenkoiviston vanhustentalo, Kasvihuoneenkatu 1-3, kerta kuukaudessa klo 14 seur. 20.1. Eija Liimatainen

Lähetystyö

Koko perheen lähetysilta Sampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10, joka toinen Ti 18, seur. 27.1. Anja Nurminen - Tiilimäen lähetyspiiri Mäntyrinteen kerhohuoneella joka toinen To 16, seur. 22.1. Anja Nurminen

Kuorot

Teljän kirkko: Iltapäiväkuoron harj. To 14, joht. Heli Lehtonen puh. 6508 855, harjoitukset alkavat 8.1. ja Kirkkokuoron harjoitukset To 18, joht. Leena Tapio puh. 6508 856 - Väinölän kirkko: Teljän Kamarikuoro Ma 18.30, joht. Anne-Marie Grundstén, puh. 6508 854 ja lapsikuoro Tuhannet sydämet, harj. Ke 17. tied. Heli Lehtonen puh. 6508 855. Harjoitukset alkavat 14.1.
Entiset ja uudet laulajat tervetuloa!

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot

Sinikka Orjala, Esivallankatu 6 ma ja ti 10-12 puh. 6334 029 muina työaikoina 6508 865 - Pirjo Paukkunen, Väinölän kko ma 9-11 puh. 6460 718, Harmaa-Kartanon seurakuntakoti, to 9-10, puh. 6384 562 muina työaikoina puh. 6508 863 - Marja-Terttu Sundell, Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, ma ja to 9-11puh. 635 2852, Impolan asukastupa, Rajalantie 12, joka kk:n 1. ma 14-16 puh. 646 0126 muina työaikoina puh. 6508 864 - Ulla Säilä, Rautatienpuistok. 2 ma ja ti 9-11. puh. 6350 062, Teljän kirkko to 9-11 puh. 6359 269 ja muina työaikoina 6508 866

Pyhäkoulut

Pyhäkoulujen sunnutairyhmät aloittavat 11.1. ja arkiryhmät viikolla 3: Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50 Su 10-11 - Väinölän kirkko, Päkintie 1 Su 12-13 - Sampolan kerhohuone Puhurintie 10 Su 13 - Kalaholman kerhohuone, Haukikuja 32, Su 13-14 - Keskuskartanon kerhohuone, Rautatienpuistokatu 2 To 17-18 - Harmaa-Kartanon seurakuntakoti, Harmaalinnantie 2, 17-18 - Lähellä Pumppuotoria, Tapionkatu 8, Yhdistyksen pyhäkoulu sunnuntaisin klo 14.15
Tiedustelut Eija Kymäläinen, Teljän kirkon nuorisotoimisto 6352 526 tai 6508 885, sähköposti: eija.kymäläinen@porievl.fi

Tyttökerhot

Seuraavat kerhot alkavat viikolla kolme: Teljän kirkolla maanantaisin klo 16.30 – 18, Luovan toiminnan ryhmä yli 10 v. ja tiistaisin klo 16-17.30 tyttökerho 7-9- v. - Sampolan kerhohuone, Puhurintie 10, keskiviikkoisin klo 16-17.30 tyttökerho 7-14 v. - Harmaa-Kartanon seurakuntakoti, Harmaalinnantie 2, torstaisin klo 16-17.30, tyttökerho 7-14 v. - Kerhotiedustelut Maija Salmijärveltä puh. 02/6508 886

Poikakerhot

Keskiviikko: Nuorempien poikien salibandy (7-14v.) Väinölän ala-aste klo 16 - 17.30 Os. Luodontie 1, Vetäjä: Vesa Saarela, jatkuu 21.1., Vanhempien poikien salibandy (15 v. -)Väinölän ala-aste klo 17.30-19, os. Luodontie 1, vetäjä: Vesa Saarela, jatkuu 7.1. ja monitoimikerho, Väinölän kirkko klo 18-19.30 Os. Päkintie 1-3, vetäjät: Jani Valkoma & Ilari Valtonen, 7.1. - Torstai: Nikkarikerho, Väinölän kirkko klo18-19.30 Os. Päkintie 1-3, Vetäjä: Vesa Saarela, jatkuu 15.1. - Lauantai: Isä-poika sähly, Pohjois-Porin koulu klo 17-18.30, Vetäjä: Veli-Matti Pokkinen, jatkuu 10.1. - Lisätietoja: Vesa Saarela (nuorisotyönohjaaja) p. 02/635 2526 nuorisotoimisto p. 02/650 8884

Nuoret

Väinölän kirkolla: Tuikku Ke 19-21, seur. 21.1. ja nuortenilta Pe 19-22, seur. 16.1. - Isosseikkailu Halikossa La 24.1., ilmoittautumiset Helena Kuusirannalle - Nuorisoteologi Taina Saine, puh. 650 8888, nuorisotyönohjaaja Helena Kuusiranta, puh. 6508 887 (tekstiviestit pelaavat)

Porin Teljän seurakunta kiittää
Lämpimät kiitokset kaikille, jotka osallistuivat seurakuntamme 40-vuotis- ja kirkkomme 30-vuotisjuhlaviikkojen tilaisuuksiin.
Jouluiloa toivottaen
Helge Ranta, Porin Teljän kirkkoherra

REPOSAARI

Reposaaren kirkko

Jumalanpalvelukset Sunnuntaisin ja pyhäpäivisin: Su 21.12. klo 10 sanajumalanpalvelus, Markku Jaakkola, Pekka Tyni - Su 28.12. klo 12 sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Pekka Tyni – To 1.1. 2004 klo 10 messu, Markku Jaakkola, Pekka Tyni – Su 4.1. klo 10 sanajumalanpalvelus, Markku Jaakkola, Pekka Tyni – Ti 6.1. klo 10 messu, Markku Jaakkola, Pekka Tyni – Su 11.1. klo 10 sanajumalanpalvelus, Markku Jaakkola, Pekka Tyni – Su 18.1. klo 12 sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Pekka Tyni – Su 25.1. klo 10 messu, Markku Jaakkola, Pekka Tyni
Kauneimmat joululaulut To 18.12. klo 19, juontajina Riittasisko ja Lauri Räike

YHTEINEN TOIMINTA

Yhteiset Kauneimmat joululaulut To 18.12. klo 13.30 seurakuntakeskuksen 1. krs, Paavo Rusava, juonto Jari Suvila. Mahdollisuus osallistua myös klo 13 hartauteen Mummun kamarissa

Vammaistyö

Seurakuntakeskuksessa, Itäpuisto 14, 2. krs: Kehitysvammaisten iltakerho joka toinen tiistai klo 17.30, seur.20.1. – Kehitysvammaisten vanhemmat joka toinen maanantai klo 13, seur. 19.1. – Invalidikerho Ke 14.1. ja 28.1. klo 13 – Mielenterveyskerho joka toinen maanantai klo 13, seur.12.1. ja 26.1. klo 13 – Kerhoista tiedustelut Viljа Arvela ma ja ke 9-12 p. 6238 764

Stellojen joulukonsertti

"Joulu armas tullut on" Su 21.12. klo 15 Käppärän isossa kappelissa, joht. Liisa Leppäkoski, säestys Eeva Lindholm, myös yhteislaulua

Tuomasmessu

Keski-Porin kirkossa Su 18.1. klo 18, Kari Erkkola, liturgi, Marjatta Kaartinen, saarna, Jyrki Kaukanen, esirukoukseen johdattelija

Me miehet

Ruosniemen kirkossa Pe 30.1. klo 18.30, Me miehet -tilaisuus kerran kuukaudessa

Jatkuu sivulla 14

Vapaaehtoistyön messut tammikuussa

Vapaaehtoistyön messut pidetään 23.1.-24.1. seurakuntakeskuksessa. Ohjelmassa on perjantain ja lauantain aikana useita kaikille avoimia luentoja mm. omaishoitajien arjesta, muistihäiriöistä, peloista ja jaksamisesta.

Messut avaa apulaiskaupunginjohtaja Aulis Laaksonen ja juontaa Ritva Tuutti-Friman. Hiljentymishetket pidetään seurakuntakeskuksen kappelissa perjantaina klo 12 ja 15, lauantaina klo 11 ja 13.

Messut järjestää Porin Vapaaehtoistyön neuvottelukunta täydennettynä yhdistyksistä kootulla messutyöryhmällä, jota vetää vapaaehtoistoiminnanohjaaja Merja Majalahti.

Tapahtuma luentoineen on maksuton. Messukahvilan tuotto Satakunnan lääkäriautolle.

Näyttely Keski-Porin kirkosta

Keski-Porin kirkko 140 vuotta -näyttely on esillä Porin kaupunginkirjaston näyttelytilassa 29. joulukuuta saakka.
Näyttelyssä on vanhoja ja uusia kuvia, joista avautuu näkökulmia kirkon interiööriin ja historiaan. Näyttelytilaa hallitsevat Keski-Porin kirkon lasimaalauksista tehdyt kangassuurennokset.
Esillä on myös Porin seurakuntien joulunajan ohjelmaa.

Jouluvirret loppiaisena

Virsikirjan jouluvirret –yhteislaulutilaisuudessa lauletaan virsikirjan jouluvirret. Virsitapahtuma on loppiaisena 6.1. klo 15 Ruosniemen kirkossa.
Mukana laulamassa on Ruosniemen seurakuntakuoro Juhani Kemppaisen johdolla. Virsikirjassa on yhteensä 20 jouluvirttä. Ne lauletaan kaikki.

Perhepäivä Silokalliolla

Perhepäivää vietetään su 1.2. klo 10 alkaen Silokallion kurssikeskuksessa. Luvassa on mm. askartelua, ulkoilua ja saunomista. Aikuisille ja lapsille on myös omaa ohjelmaa. Mukana ovat Porin Teljän seurakunnasta Eija Kymäläinen ja Eeva-Riitta Koivisto.
Lisätietoja seurakuntatoimistosta, p. 6238826.

Jatkuu sivulla 14

Mass in English

Käppärän pieni kappeli: Su 21.12. klo 16 Advent 4 – To 25.12. klo 16 Nativity of the Lord – Pe 26.12. klo 16 St Stephen, first Martyr – La 27.12. klo 16 St John, Apostle – Su 28.12. klo 16 Holy Family – To 1.1. klo 12 Mary Mother of God – Ti 6.1. klo 16 Epiphany – Su 25.1. klo 16 Third Sunday of the Year

Mummun kamari

Itäpuisto 14, 1. krs. P. 6238 765. Avoinna ma-pe 11-15 – Joululomalla 19.12.-6.1.: Toimintaa: Maanantaisin alkuviikon hartaus klo 11.30, alkaen 12.1. – Tiistaisin kamarikerho, askartelua ja käsitöitä, klo 13, alkaen 13.1. – Keskiviikkoisin ohjelmatuokio klo 13, alkaen 7.1. – Torstaisin viikonlopun hartaus klo 13, alkaen 8.1. – Perjantaisin avoinna klo 11-15 ilman virallista ohjelmaa – Sunnuntaisin pyhäkoulu klo 12, alkaen 11.1. ja vapaaehtoisten keskustelukerho klo 13-15, alkaen 11.1.

Työtupa

Eteläpuisto 10 B, kellarikerros: joululomalla 19.12. lähtien. Avoinna tiistaisin klo 10-14, alkaen 13.1. Työtuvassa käytössä kangaspuut, ompelu- ja saumauskoneet, myös leikkuupalvelua

Tukikeskus

Eteläpuisto 10 B, 2.krs: Avoin ryhmä ma, ke, pe klo 9-12, Matti Huopainen – Vaatevarasto avoinna perjantaisin klo 10-12 Antinkatu 22 - Tuikku-Tukikeskus-projekti: Ma 13-15 keskusteluryhmä hengellisistä asioista, Ti 10-11.30 naisten ryhmä ja Ke 13-15 nuorten aikuisten ryhmä, tukikeskusohjaaja Maija Hannonen tavattavissa muina aikoina sopimuksen mukaan.

Liisa

Eteläpuisto 10. Avoinna arkisin klo 10-15. Avunvälitys ma-pe 10-15 p. 621 6636, ystävävälitys ma-pe 12-15 p. 621 6223 – Kaikille avoin keskustelukahvila avoinna ma-pe 10-15 - Viikkoohjelma: Maanantaisin klo 13-14.30 ristikonratkaisijat – Tiistaisin klo 11 lepohetki Raamatun ja musiikin parissa – Keskiviikkoisin klo 10 englannin keskustelukerho – Torstaisin klo 9-12.30 askartelukerho, klo 12.30 sauvakävelyä Kirjurissa lähtö Pelle Hermanninpuiston edestä, klo 13.30-15 Liisan iltapäiväkerho ja klo 11-13 keittopäivä – Perjantaisin klo 11 kirjallisuuspiiri – Lisäksi: Levyraatinurkkaus joka toinen Ma 11, seur.22.12.. – Nuorten aikuisten ja opiskelijoiden ilta joka toinen Su 18, seur.14.12. – Ohjelmallinen uusi vuosi Ke 31.12. klo 11.30-13, suljetaan klo 13 – Joulunpyhät Liisa on kiinni

KRISTILLISET YHDISTYKSET

Porin seudun kristilliset eläkeläiset ry: seurakuntakeskuksessa joka toinen tiistai klo 13, parilliset viikot, alkaen 20.1.

Evankeliumiyhdistys Varvink. 3: Su 28.12. klo 14 lauluseurat, lauletaan joululauluja, Heikki Mäki-Pesola, Teuvo Liimatta – La 3.1. klo 11-13.30 myyjäiset ja seisovan pöydän lounas , lounasliput 6 e, 7-15 v. 2,50 e – Ti 6.1. klo 18 lähetysilta srk.keskuksessa, Sakari Leppänen, Kari Erkkola, kirkkokuoro, nimikkolähetti Kari Tynkkysen lähettämä äänikirje ja diasarja työstään Sambiassa – To 8.1. klo 18.30 nuoret aikuiset, Timo Vuorinen – Su 11.1. klo 14 seurat – Ti 13.1. klo 18 nuorten raamattupiiri – To 15.1. klo 18 luento- ja keskustelutilaisuus "Elämänarvot – mikä järjestys?", Matti Rusama – Su 18.1. klo 15 messu, Heikki Mäki-Pesola, Ville Auvinen, Sinikka Vuorinen, nuorten lauluryhmä, kirkkokahvi – Ti 20.1. klo 18 nuorten raamattupiiri – To 22.1. klo 18.30 nuoret aikuiset, Timo Vuorinen – Su 25.1. klo 14 seurat, Maikki ja Tom Langi ajankohtaista Israelista - Ti 27.1. klo 18 nuorten raamattupiiri – To 29.1. klo 18 luento- ja keskustelutilaisuus "Lepopäivän pyhittämisen vaikeus", Matti Rusama

Esikoislestadiolaiset Tapionk. 8: Su 21.12. klo 15 seurat – Kuuntelut Jellivaaran jouluseuroista To 25.12. klo 19, Pe 26.12. klo 13 ja 19, Su 28.12. klo 13, Ma 29.12. klo 13 – Ke 31.12. klo 20 aattoseurat – To 1.1. klo 15 seurat – Kuuntelut Tampereen loppiaisseuroista Su 4.1. klo 18 ja Ti 6.1. klo 16 – Su 11.1. klo 15 seurat – Su 18.1. klo 15 seurat

Herättäjän seurat La 27.12. klo 17 Luvian seurakuntakeskus – Su 28.12. klo 10 messu Länsi-Porin kirkossa ja sen jälk. seurat – To 15.1. klo 19 ja 29.1. klo 19 seurat Porin seurakuntakeskuksessa

Rauhanyhdistys Louhent. 4: Su 21.12. klo 16 seurat – Pe 26.12. klo 16 seurat – Su 28.12. klo 16 seurat – Ke 31.12. klo 20 uudenvuodenseurat – To 1.1. klo 13 ja 16 uudenvuodenseurat – La 3.1. klo 19 seurat – Su 4.1. klo 16 seurat – Ti 6.1. klo 16 seurat – La 10.1. klo 19 keskusteluilta – Su 11.1. klo 16 seurat – Ke 14.1. klo 19 myyjäiset – La 17.1. klo 19 seurat – Su 18.1. klo 16 seurat, Antti Puolitaival, Kimmo Puolitaival – Ti 20.1. klo 13 eläkeläistenkerho – Ke 21.1. klo 19 ompeluseurat kodeissa – La 24.1. klo 19 seurat – Su 25.1. klo 16 seurat

Kansanlähetys Eteläp. 10 A, 5. krs: Toimisto joulutauolla 22.-28.12.. Säännöllinen toiminta jatkuu viikolla 2. Seuraa ilmoituksia. – Keski-Porin kirkossa Ke 31.12. klo 22 "Jo vanha vuosi mennyt on", Sakari Leppänen, Harri Myllylä, ehtoollinen

Suomalainen joulu Unkarissa

He pakkaavat puuroriisiä heinäkuussa matkalaukkuihin. Säästävät suklaakonvehteja piilossa kaapin perukoilla kuukausia ja ovat iloisia löytäessään Ikeasta glögiä ja kauppahallista kardemummaa. He soittavat perinteisiä joululauluja koko joulukuun ja toivovat, että lapsille välittyisi suomalainen joulu. He ovat Unkarissa asuvia suomalaisia.

- Voisi sanoa, että joulun merkitys korostuu ulkomailla, aloittaa **Paula Jussila**.

- Niin, ehkä se johtuu siitä, että joulun tekemiseen, luomiseen satsaa enemmän, **Merja Parviainen** pohtii.

Paula on samaa mieltä ja jatkaa nauraen:

- Ei ole valmiita laatikoita eikä voi pyytää, että saisinko harmaasuolatun kinkun. Ihan mielellään sitä ostaa Ikeasta glögin ja vaikka vielä valmiin piparkakutaikinan, sanoo **Anne Yletyinen**, kolmen vilkkaan poikalapsen äiti.

Vipinää riittää muissakin kodeissa. Paulalla on kuusi lasta, jältään yhden ja kahdentoista välillä. Merjallakin on neljä lasta, tosin nuorimmainen Tuuli on jo 15-vuotias.

He kaikki ovat jo pidempään asuneet poissa Suomesta. Annella alkoi kahdeksas vuosi, johon Budapestin vuosien lisäksi kuuluu neljä vuotta Prahassa. Merjalla Unkarissa on vierähtänyt kolme ja puoli vuotta. Paula palasi perheineen takaisin Unkariin, tällä kertaa Budapestiin, vuoden Suomessa olon jälkeen. Sitä ennen oltiin asuttu kolme vuotta mm. Györissä.

Budapestin suomalaiset Merja, Nico ja Emil Parviainen, Anne Yletyinen sekä Paula Santeri ja Julius Jussila valmistavat Unkarin kotiin suomalaista joulua.

Miss´ sypressit tuoksuu

Joulun t unnelmaan pääsemiseksi on jokaisella hyviä tapoja, vaikka mittari näyttäisi vielä marraskuun lopulla +17 astetta.

Onneksi pimeissä illoissa voi polttaa kynttilöitä ja laulaa ja kuunnella tuttuja joululauluja. Idea Kauneimpien joululaulujen laulamiseen syntyi jo Györin vuosina, jolloin Paula ja Merja marssivat papin puheille ja pyysivät tilaa suomalaisten käyttöön.

- Tila järjestyi ja lauloimme ilman säestystä 26 hengen voimalla jokaisen lempilauluja. Täällä otin asian esille Unkarin suomalaiset -yhdistyksen kokouksessa ja päätimme järjestää Kauneimmat joululaulut -tilaisuuden 14.joulukuuta. ensimmäisen kerran Budapestissa, kertoo Merja Parviainen ja jatkaa

- Sydämeeni joulun teen, varsinkin Vesa-Matti Loirin esittämänä, se on ehkä oma suosikkini, sen sanoman merkitys korostuu ulkomailla ollessa.

- Vaikeahan sitä on yhtä sanoa, ehkä En etsi valtaa loistoa, jos keskittyy sanoihin. Lasten kanssa tulee tietysti laulettua myös rallatuksia, mutta varsinkin Unkarissa asuessa olen ihastunut Sua Jeesus katsomaan saanko tulla -kappaleeseen. Niin ja kai meille kaikille täällä asuville Sylvian joululaulukin on koskettava, kertoo Paula Jussila omista lempijoululauluistaan.

- Minulle rakkain on Varpunen jouluaamuna, jota en voi kuunnella itkemättä. Laulu on erityisen läheinen, koska meidän perheestämme on tyttölapsi varpusena, enkelinä, kertoo Anne Yletyinen.

Sinne Suomeeni kaukaisehen

Äiteinä naiset ovat pohtineet omia perinteitään ja sitä, mitä asioita omasta lapsuudenkodista toivoisi siirtyvän aikoinaan omien lasten koteihin.

Jouluevankeliumin voi lukea asui missä päin maailmaa tahansa ja mieluiten ennen jouluruokailua aivan kuten omassa kodissakin tehtiin.

Joulusiivouksen teko ei näille naisille ole tärkein asia. Omat äidit toimivat varoittavana esimerkkinä.

- Eihän siinä ole mitään järkeä, että äiti kaatuu uupumuksesta raatona aattona kuusen alle, nauraa Merja Parviainen.

Mutta ihan kaikkea Suomesta ei voi tuoda. Niihin jouluihin kuuluvat sukulaisvierailut, kirkossa ja haudoilla käynnit. Nyt käydään oudolla hautausmaalla tai sytytetään parvekkeelle kynttilät. Aaton traditiona on kaikilla ollut jouluraauhan julistamisen seuraaminen joko paikan päällä Turussa tai televiosista. Sen jälkeen taloon tulee rauha. Juuri kiireetöntä tunnelmaa, yhdessäoloa perheen kanssa, sitä he toivovat. Omalle perheelleen täällä ja sukulaisille kaukana Pohjolassa.

Miia Saarinen

Varhaisnuorten talvileirit Silokallioilla

Kouluikäisisten talvileirejä järjestetään helmi- ja maliskuussa Silokallion kurssikeskuksessa:
Poikaleiri 16.-18.2., 7-12 –vuotiaat, ohjaajana Pentti Tuovinen p. 6508 823
Tyttöleiri I 18.-20.2., 7-12 –vuotiaat, Eija Kymäläinen p. 6508 885
Tusina Plus leiri 12.-14.3., 12-14 –vuotiaat tytöt ja pojat, Anne Saarela p. 6508 836
Tyttöleiri 2 12.-14.3., 7-12 –vuotiaat tytöt, Eija Kymäläinen p. 6508 885
Tyttö-poikaleiri 26.-28.3., 7-12 –vuotiaat tytöt ja pojat, Petri Ranta p. 6508 859

Leirien hinnat: Tyttö- ja poikaleirit 25 e, Tusina Plus leiri 31 e. Porin seurakuntayhtymän ulkopuolisilta maksu on kaksinkertainen.

Ilmoittautumiset 21.tammikuuta mennessä kirjallisesti ilmoittautumislomakkeella joko postitse osoitteella: Yhteisen seurakuntatyön keskus, kasvatus/varhaisnuorten leirit, faxilla 02-6238 776 tai sähköpostilla kasvatus@porievl.fi.

Täyttäkää ilmoittautumislomake huolellisesti ja merkitkää kohtaan 1 vaihtoehto: se leiri, jolle lapsi ensisijaisesti haluaa, merkitkää myös 2. ja 3. sijan vaihtoehdot. Mikäli leirille ilmoittautuu enemmän lapsia kuin sille mahtuu, arvomme osallistujat.

Ilmoittautumislomakkeita saa paikallisseurakunnista ja seurakuntatyön keskuksesta, Itäpuisto 14, 2. krs sekä osoitteesta www.porievl.fi

Jokaiselle leirille otetaan 32 lasta ja varalle 10 lasta/leiri. Leirien suuren kysynnän vuoksi voi osallistua vain yhdelle leirille/leirikausi.

Leirille ilmoittautuneet saavat ilmoittautumisajan päätyttyä kirjeen, jossa tiedot varusteista, kuljetuksista, ym. leiriin liittyvistä asioista, mukana myös leirimaksun lasku.

Kevätkauden 4-vuotiaat päiväkerhoiässä

Lasten päiväkerhot alkavat 8. ja 9. tammikuuta. Lapset jatkavat syyskaudella alkaneissa kerhoryhmissään.
Uusiksi kerholaisiksi voivat ilmoittautua kevätkaudella 2004 neljä vuotta täyttävät lapset.
Lisätietoja ja ilmoittautumiset seurakuntien vastaaville lastenohjaajille.
Keski-Pori: Ulla Jylhä, p. 6508 819
Länsi-Pori: Hilkka Holopainen, p. 650 8818
Porin Teljä: Sari Pirhonen, p. 6508857
Pihlava, Ahlainen ja Reposaari: Päivi Löfman p. 6508898

Päiväkerhot kokoontuvat kaksi kertaa viikossa, aamuryhmät klo 9 - 12, iltapäiväryhmät klo 13 - 16. **Kerhoihin otetaan 4-6 -vuotiaita lapsia.** Kerhomaksu on 35 euroa lukukaudelta. Sisaralennus on 50 prosenttia.

JOULUTARJOUS!
25 eur
500 ensimmäiselle nopeimmalle RAAMATTU ILMAISEKSI!

Tilaa lahjaksi kunnollista luettavaa!

LASTENMAA
Kivaa lukemista ja tekemistä 4-10-vuotiaille. 11 nroa. Jouluhinta 25 eur 12 kk (norm. 41 eur) ETU 16 eur!
TEKSTIVIESTITILAUSKOODI: L

12 kk 11 nroa

12 kk 6 nroa

MUSIC & MISSION
Uudistunut kristillinen musiikki- ja nuorisokulttuuri-lehti! 6 nroa. Jouluhinta 25 eur 12 kk (norm. 29 eur) ETU 4 eur!
TEKSTIVIESTITILAUSKOODI: M

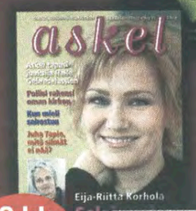

ASKEL
Kerran kuussa uskosta toivosta, rakkaudesta ja mielenkiintoisista ihmisistä. 6 nroa. Jouluhinta 25 eur 6 kk (norm. 33 eur) ETU 8 eur!
TEKSTIVIESTITILAUSKOODI: A

6 kk 6 nroa

KOTIMAA
Ainoa kristillinen viikkosanomalehti. Punnittu näkökulma Suomen ja maailman tapahtumiin. Noin 20 nroa. Jouluhinta 25 eur 5 kk (norm. 43 eur) ETU 18 eur!
TEKSTIVIESTITILAUSKOODI: K

5 kk n. 20 nroa

Ti-Laus Jou-Lu-pu-ki-le!
- Kum-mi-se-däl-le KOTIMAA
- Sis-kol-le ja vel-jel-le Music Mission
- Äi-dil-le ASKEL
- ja itel-le LASTENMAA
- ja i-sil-le AIKAA ol-la ko-to-na pu-kin tul-les-sa

Tilaa kätevästi
kännykällä!

Tilaa lehti lähettämällä normaalihintainen tekstiviesti. Kirjoita: LEHTI *tilauskoodi* (A,K,M *tai* L) TILAUS JOULU TILAAJA *ja* OSOITE SAAJAN NIMI *ja* OSOITE *(mikäli eri kuin tilaaja). Lähetä viesti numeroon* 17221.

Esim. LEHTI A JOULU ELLI ESIMERKKINEN ESIMERKINKATU 15 00200 ESIMERKKILÄ MATTI MEIKÄLÄINEN MEIKELÄISENPOLKU 123 00300 MATTILA

TILAUSKUPONKI

❑ KOTIMAA lahjaksi 5 kk 25 eur ❑ MUSIC MISSION lahjaksi 12 kk 25 eur
❑ ASKEL lahjaksi 6 kk 25 eur ❑ LASTENMAA lahjaksi 12 kk 25 eur

LAHJATILAUKSEN SAAJA

Osoite
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin (myös suunta)

Osoitetietoja voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoitukseen. ❑ En halua että tietojani käytetään markkinointiin. Ulkomaisiin tilauksiin lisäpostimaksu. Tarjous voimassa 31.12.2003 saakka. Koskee vain uusia tilaajia.

❑ KOTIMAA itselleni 5 kk 25 eur ❑ MUSIC MISSION itselleni 12 kk 25 eur
❑ ASKEL itselleni 6 kk 25 eur ❑ LASTENMAA itselleni 12 kk 25 eur

TILAAJA/MAKSAJA JA RAAMATUN SAAJA

Osoite
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin (myös suunta) Koodi: KJ3

KOTIMAA MAKSAA POSTIMAKSUN

KOTIMAA-LEHTI
VASTAUSLÄHETYS
Tunnus 5001582
00003 HELSINKI

Tilaukset tilaajapalvelu (09) 4155 2333

TILAUSKUPONKI

❑ KOTIMAA lahjaksi 5 kk 25 eur ❑ MUSIC MISSION lahjaksi 12 kk 25 eur
❑ ASKEL lahjaksi 6 kk 25 eur ❑ LASTENMAA lahjaksi 12 kk 25 eur

LAHJATILAUKSEN SAAJA

Osoite
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin (myös suunta)

Osoitetietoja voidaan käyttää suoramarkkinointitarkoitukseen. ❑ En halua että tietojani käytetään markkinointiin. Ulkomaisiin tilauksiin lisäpostimaksu. Tarjous voimassa 31.12.2003 saakka. Koskee vain uusia tilaajia.

❑ KOTIMAA itselleni 5 kk 25 eur ❑ MUSIC MISSION itselleni 12 kk 25 eur
❑ ASKEL itselleni 6 kk 25 eur ❑ LASTENMAA itselleni 12 kk 25 eur

TILAAJA/MAKSAJA JA RAAMATUN SAAJA

Osoite
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin (myös suunta) Koodi: KJ3

KOTIMAA MAKSAA POSTIMAKSUN

KOTIMAA-LEHTI
VASTAUSLÄHETYS
Tunnus 5001582
00003 HELSINKI

Tilaukset tilaajapalvelu (09) 4155 2333

© KIRKKO PORISSA

Joulukirkot aatosta tapaninpäivään

Jouluaaton hartaudet 24.12.

Keski-Porin kirkko klo 12.30 , lapsiperheiden aattohartaus, Veikko Hytti, Juhani Kemppainen
Väinölän kirkko klo 13 perheiden aattohartaus, Pasi Viitanen, Heli Lehtonen, lapsikuoro Tuhannet Sydämet
Käppärän iso kappeli klo 14, Jari Suvila, Heikki Turtiainen
Metsäkappeli klo 14, Pirjo Tiira, Hanneli Grönlund
Ruosniemen kirkko klo 14.30, Risto Auerma, Paavo Rusava
Reposaaren kirkko klo 15, Markku Jaakkola, Pekka Tyni
Diakonialaitoksen Martintalo klo 15
Keski-Porin kirkko klo 16, Tuija Kruus, Paavo Rusava, Juhani Romppanen, kirkkokuoro
Teljän kirkko klo 16, "Kun aika oli täyttynyt...", Eija ja Pertti Kymäläinen, Taina Saine, Helena Kuusiranta, Anne-Marie Grundstén, Sunniva-kuoro
Länsi-Porin kirkko klo 16, Matti Kaartinen, Antti Yrjölä, Iida Hirvola, sellomusiikkia
Pihlavan kirkko klo 16, Pertti Hietalahti, Päivi Holkko, Oskari Penttilä, laulu, Marja Kaanaa, huilu
Reposaaren kirkko klo 16, Markku Jaakkola, Pekka Tyni
Ahlaisten kirkko klo 16, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund
Keski-Porin kirkko klo 17.30, ruotsinkielinen aattohartaus, Hannu Salonoja, Juhani Romppanen

Yökirkot 24.12.

Metsäkappeli klo 21, yökirkko, Pertti Hietalahti, Pasi Lehto ja lauluryhmä Nekut
Teljän kirkko klo 22, jouluyön hartaus, Eeva-Riitta Koivisto, Ritva Tuutti-Friman, Leena Tapio
Pihlavan kirkko klo 22, Hannu Dietrich, Päivi Holkko, seurakuntanuoret
Länsi-Porin kirkko klo 23, jouluyön messu, Tarja Isokorpi, Matti Kaartinen, Antti Koivisto, Antti Yrjölä
Keski-Porin kirkko klo 23, jouluinen musiikkihartaus; Primus-kuoro, joht. Raija-Leena Utela-Nieminen

Arto Aro

Ahlaisten kirkko.

Joulukirkot 25.12.

Ahlaisten kirkko klo 7, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund, kirkkokuoro
Keski-Porin kirkko klo 8, Raili Turtola, Paavo Rusava, Juhani Romppanen
Pihlavan kirkko klo 8, Pirjo Tiira, Päivi Holkko, kirkkokuoro
Reposaaren kirkko klo 8, Markku Jaakkola, Pekka Tyni, kirkkokuoro
Länsi-Porin kirkko klo 8, Reija Nordström, Antti Yrjölä, kirkkokuoro
Teljän kirkko klo 8, Markku Sumiala, Anne-Marie Grundstén, Teljän Kamarikuoro
Ruosniemen kirkko klo 9, Pirkko Heikkilä, Veikko Hytti, Pentti Hannula, seurakuntakuoro, Juhani Kemppainen
Väinölän kirkko klo 9, Helge Ranta, Heli Lehtonen, Teljän Iltapäiväkuoro
Lattomeren kirkko klo 10, Reija Nordström, Antti Yrjölä
Metsäkappeli klo 10, Pirjo Tiira, Päivi Holkko, kirkkokuoro
Mäntyluodon seurakuntakoti klo 10, Hannu Dietrich, Hanneli Grönlund
Preiviikin kirkko klo 12, Reija Nordström, Antti Yrjölä

Tapaninpäivä 26.12.

Keski-Porin kirkko klo 10 messu, Jyrki Kaukanen, Juhani Romppanen, kirkkokahvi järj. diakoniatyö
Teljän kirkko klo 10 messu, Taina Saine, Pasi Viitanen, Heli Lehtonen
Länsi-Porin kirkko klo 10 messu, Matti Kaartinen, Leena Tapio
Pihlavan kirkko klo 10 sanajumalanpalvelus, Tarja Isokorpi
Reposaaren kirkko 10 messu, Markku Jaakkola, Pekka Tyni
Ahlaisten kirkko klo 10 sanajumalanpalvelus, Heimo Hietanen, Hanneli Grönlund

Kynttilät haudoille entiseen tapaan

Porin hautausmaille voi joulun aikaan tuoda kynttilöitä sekä Poriin siunatuille että muualle siunattujen muistoksi.

Liikenneruuhkaa pyritään Metsähautausmaalla lievittämään ohjaamalla liikenne kiertämään yhteen suuntaan. Käppärän pienen kappelin eteen asetetaan viime vuosien tapaan telineet, joille kynttilät voi laskea.

Metsähautausmaalla voin muualle siunattujen muistoksi sytyttää kynttilän muistolehtoon, joka löytyy kellojen lähettyviltä. Käppärän hautausmaalla kynttilän voi sytyttää sekä muistolehtoon että ison kappelin eteen menneiden sukupolvien muistomerkille.

Lasireunuksiset kynttilät tai lyhdyt ovat parempia kuin muovikuoriset kynttilät, jotka kaatuessaan voivat mustata ympäristöä ja tahrata hautamuistomerkkiä.

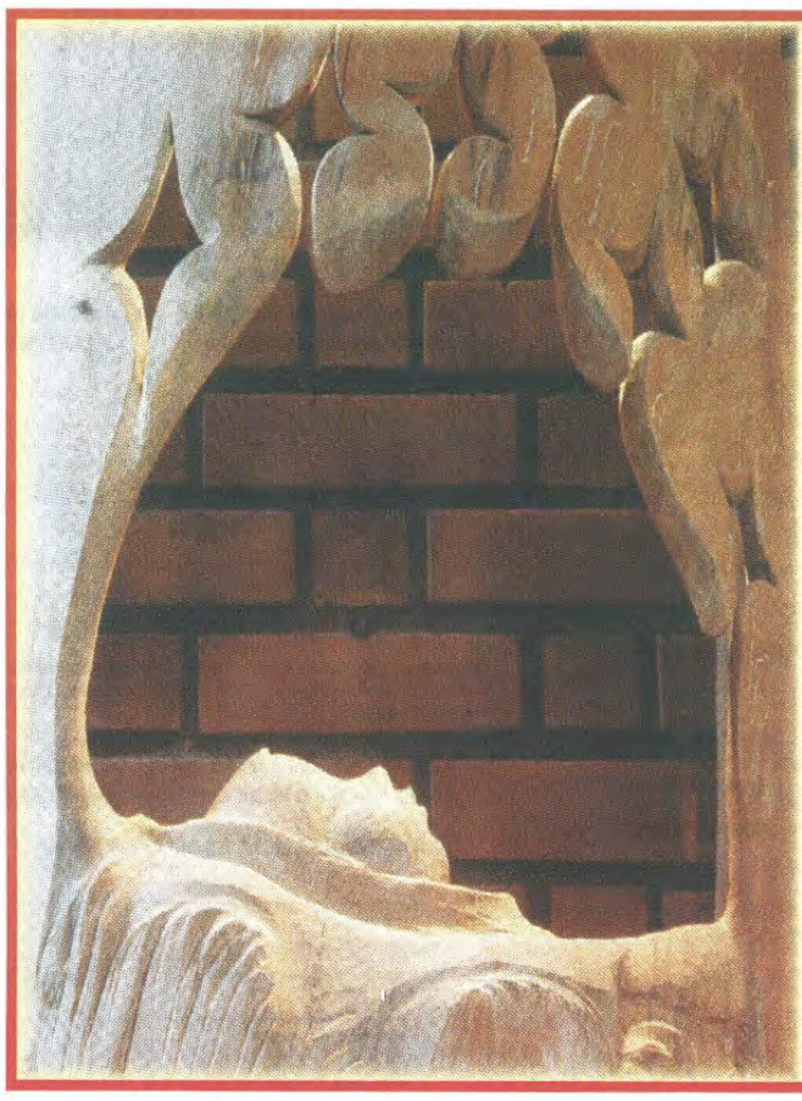
Puuveistos Teljän kirkosta.

Herramme Kristus teille nyt
On tänään tänne syntynyt,
Ja tää on teille merkiksi:
Seimessä lapsi makaapi.

Jouluvirsi 21, 2. säkeistö

Siunattua joulun aikaa ja vuotta 2004

Porin ev.lut. seurakuntayhtymä
Ahlaisten seurakunta
Keski-Porin seurakunta
Länsi-Porin seurakunta
Pihlavan seurakunta
Porin Teljän seurakunta
Reposaaren seurakunta